ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 144 (8.728) ◆ 1995 йил 13 декабрь, чоршанба ◆ Сотувда эркин нархда

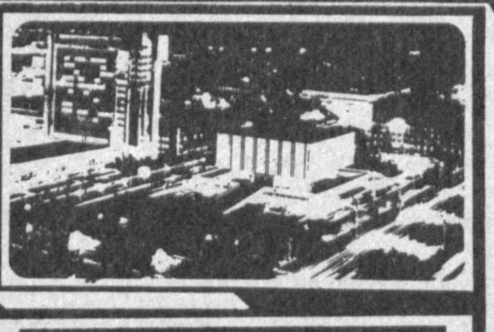

МИЛЛИЙ ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

СУРАТДА: мажлис пайти. А. Тўраев олган сурат.

12 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов раислигида Ўзбекистон Республикаси Миллий Хавфсизлик кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Мажлисда «Миллий хавфсизлик тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси кўриб чиқилди, уюшган жиноятчилик ва порага сотилишга қарши курашни янада кучайтириш чоралари, шунингдек жамиятда ҳуқуқ-тартибот ва барқарорликни таъминлаш юзасидан давлатнинг ички ва ташқи сиёсати билан боғлиқ бошқа масалалар муҳокама қилинди.

Республика Президенти Ислом Каримов мажлисда миллий хавфсизлик соҳасидаги стратегик йўналишларни белгилаб, амалий вазифаларга доир топшириқлар берди.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ЎзА)

Тадбиркорга омад ёр

СОФ ДАРОМАД ҲИСОБИДАН

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг Тошкент шаҳар қурилиш ва таъмирлаш бошқармасига кириб борганимизда, кичкина идоранинг теварак атрофига катта сиғимли қувурлар кўмилиб, икки қаватлига айлантирилаётган экан. Бошлиқ Розиқ ака Соатов ҳам шу ерда. Яна 3-4 ишчи. Қолганлар ўз ишлари билан банд.

— Бир ҳафтада битказишимиз лозим, — дейди бошқарма бошлиғи, — қувурларни кўтариб бир-бирига пайвандлаб олсак бўлди...

Идора соф даромад ҳисобидан барпо этиляпти. Соф даромад эса бошқармада ташкил топган кичик корхоналардан келаяпти. Балиқчилик, тери ошлаш, тикувчилик, шлакоблок ишлаб чиқариш цехлари мунтазам ишлаб турибди. Ҳар куни бир минг донагача энг сифатли шлакоблок тайёрлаб чиқарилмоқда. Ёзда кўлга солинган ҳар бири 300 граммли балиқлар ҳозирда 600-700 граммга яқинлашди. Ҳар хил териларни ошлаш ва шу ерда тикиш туфайли аёллар ва эркаклар учун костюм-шим, пальто, ёпингич тайёрлаб чиқарилмоқда.

— Кичик корхоналар кони фойда экан, — дейди Розиқ ака Соатов, — кейинчалик улар сонини оширамиз. Ҳозирда 30 га яқин ишчи меҳнат қилаётган бўлса, ишчи ўрнини 50 кишига етказамиз.

Давлат топшириқларини мунтазам бажариб келаётган бошқарма ишчи-хизматчилари Сирғалидаги янги деҳқон бозорини, Авиасозлар шаҳарчасида балиқ кўли, омбор қуришда, шу тумандаги кўп қаватли турар жойларни, Шимолий темир йўли вокзалидаги биноларни, 2-бирлашган шаҳар касалхонасини таъмирлаш ишларини муддатидан олдин бажардилар. Шу қатори ишчиларни ижтимоий ҳимоялаш, иш жойларида ҳамма шароитларни яратиб бериш бўйича ҳам кўпгина амалий ишлар қилинди. Буларнинг ҳаммаси тадбиркорлик самарасидир.

Исматулла РУСТАМОВ.

ФОЙДАЛИ ТАВСИЯЛАР

Бугун Ўзбекистон касаба уюшмалари федерациясида Ўзбекистон ногиронлар жамияти ҳамда Буюк Британиянинг «Болаларни асранг» жамғармаси иштирокида «Ногирон болаларни ҳар томонлама ривожлантириш муаммолари ва уларни хал этиш йўллари» мавзусида халқаро анжуман ўз ишини бошлади. Унда ногирон болаларни ҳар томонлама ривожлантириш муаммолари ва бу муаммоларни ҳал этиш йўллари ҳақида ва бошқа масалалар хусусидаги фикрлар ўрганилди. Шунингдек ногирон болалар ҳаётда дуч келадиган муаммолар, ота-оналар ва мутахассисларнинг бу муаммоларни бартараф этишдаги мулоҳазалари аниқлаштирилди.

Анжуман давомида жаҳондаги халқаро ташкилотларнинг ногирон болалар билан ишлаш соҳасидаги тажрибалари тўғрисида сўз борди. Айниқса тиббиёт ва ижтимоий жиҳатдан ногиронларни тиклаш, таълим ва ижтимоий ривожлантириш,мактаб ҳамда боғчаларда махсус ихтисослаштирилган таълим масалалари, ўқитишнинг турли шаклларидан фойдаланиш кабилар ҳам асосий эътиборда бўлди.Шунингдек болалар,ота-оналар ва мутахассисларнинг мунозара гуруҳлари фаолияти давомида ишлаб чиқилган тавсиялар тақдим қилинди.

Мурод РАҲИМОВ.

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Ўтган куни Ғузор—Бойсун—Қумқўрғон темир йўли линияси дастлабки метрларига тантанали вазиятда пўлат излар ётқизилди. Бу воқеага бағишланган тантанали йиғилишда Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков иштирок этди. 231 километр узунликдаги бу йўл қурилишини 2000 йилгача тугаллаш мўлжалланган.

❑ Кеча Ташқи ишлар вазирлигида Ўзбекистон Республикаси ҳукумати билан Британия Кенгаши ўртасида ушбу ташкилотнинг мамлакатимиздаги фаолиятини ривожлантириш тўғрисидаги меморандум имзоланди. Айни пайтда Ўзбекистонда Британия Кенгашининг ваколатхонасини очишга келишиб олинди.

❑ Қизилтепада Туркиянинг «Бурсел» фирмаси билан ҳамкорликда тўқимачилик комбинати қурилишига киришилди. Бу ерда 300 нафар одам ишлайди.

❑ Олмаликда янги автобус шоҳбекати ишга тушди. Ҳар куни бу ердан 15 йўналиш бўйича 250 автобус рейсга чиқади.

❑ Тошкент аэропортида Германия билан ҳамкорликда таъмирланган жанубий учиш-қўниш йўлкаси ишга туширилди.

❑ «Экосан» халқаро жамғармасида «Аёллар, экология ва саломатлик» мавзусида учрашув ўтказилди.

❑ Корея Республикаси кардиология жамғармаси ҳомийлигида юрак хасталигига чалинган тўрт нафар ўзбекистонлик бола даволаниш учун ўтган куни Сеулга жўнаб кетди.

❑ Кеча Валюта биржасида бўлиб ўтган навбатдаги савдода 1 АҚШ долларининг қиймати 35 сўм 90 тийин даражасида қайд этилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Кеча Россия Президенти Борис Ельцин Германия канцлери Гельмут Коль билан телефон орқали мулоқотда Босниядаги вазият, халқаро муаммолар ва икки давлат ўртасидаги муносабатлар тўғрисида фикр айирбошлади.

❑ Бугун Минскда Ҳамдўстлик мамлакатлари вакиллари МДҲ умумий байроғи ва рамзи лойиҳаларини муҳокама этадилар. Ана шу масала 1996 йил январь ойи ўрталарида Москвада ўтказилиши мўлжалланган Ҳамдўстлик давлат раҳбарларининг олий даражадаги учрашуви кун тартибига киритилиши кўзда тутилмоқда.

❑ Бугун Ашхабодда бир неча кунлик танаффусдан сўнг Тожикистон маъмурлари ва мухолифатчилари ўртасидаги музокараларни яна давом эттирилишига келишиб олинди.

❑ Космосдан олинган суратлар 7 декабрь куни изсиз йўқолган ТУ-154 самолёти Хабаровск яқинидаги дарёга қулаб тушганлигидан далолат бермоқда. Лекин бортида 91 киши бўлган бу йўловчи самолётнинг парчалари ҳали ерда топилганича йўқ.

❑ Бишкекда энг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган янги телевидение мажмуаси ишга тушди.

❑ Украина етказиб берилган табиий газ учун қарзининг бир қисми сифатида Туркманистонга 1 миллион доллар миқдорида калиш етказиб берадиган бўлди.

ХОРИЖДА

❑ Эртага Парижда собиқ Югославияда тинчлик ўрнатиш юзасидан шартнома имзоланиши керак. Бу маросимда Босния, Сербия, Хорватия президентлари билан бир қаторда Франция ва АҚШ президентлари Жак Ширак ва Билл Клинтон, Россия ва Буюк Британия бош вазирлари Виктор Черномирдин ва Жон Мейжор, Германия канцлери Гельмут Коль иштирок этади.

❑ Кеча Тожикистон Президенти Имомали Раҳмонов расмий ташриф билан Ҳиндистонга келди.

❑ Куба раҳбари Фидель Кастро биринчи марта Японияга келди. Ушбу ташриф норасмий ҳисоблансада, унинг Япония Бош вазири ва ташқи ишлар вазири билан учрашиши кўзда тутилмоқда.

❑ Кеча Канада пойтахти Оттавада Ғарбнинг тараққий этган етти давлати ва Россия вакиллари иштирокида террорчиликка қарши курашда ҳамкорлик қилиш масалаларига бағишланган учрашув бўлиб ўтди.

❑ Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби Бутрос Ғолийнинг берган баёнотига кўра, бугунга келиб халқаро ҳамжамият ўта жиддий молиявий инқирозни бошидан кечирмоқда. Фақат АҚШ БМТга аъзолик бадали ҳисобига 1 миллиард доллардан ортиқроқ қарзга эга.

❑ Исроил Бош вазири Шимон Переснинг АҚШга расмий ташрифи доирасида Исроил астронавтининг АҚШнинг кўп марта фойдаланиладиган кемасида космосга парвоз қилишига келишиб олинди.

/ ЯНГИЛИКЛАР / ВОҚЕАЛАР / ХАБАРЛАР

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

/ ЯНГИЛИКЛАР / ВОҚЕАЛАР / ХАБАРЛАР

Эски шаҳар ёшаради

ЧОРСУДА СПОРТ МАЖМУИ ҚУРИЛАДИ

Шаҳримизнинг Шарқ машъали сифатида замонавий чирой очиши учун кейинги пайтларда кўплаб қурилиш ишлари олиб борилияпти. Қувонарли томони, бунда ёшларимизга мўлжалланган спорт-соғломлаштириш иншоотларини бунёд этишга ҳам муҳим эътибор қаратиляпти. «Чорсу» меҳмонхонаси орқасидаги илгаритдан жарликлар сифатидаги ташландиқ ерларни текислаш ва эски нон заводининг бузилиши ҳисобига «Чорсу» спорт мажмуини тиклаш ишларининг бошланишини ҳам мамлакатимизда соғлом авлод учун ғамхўрликнинг яна бир кўриниши десак янглишмаймиз.

Биз у ерга борганимизда дастлабки ишларнинг бошлаб юборилганининг гувоҳи бўлдик. Ҳозир баланд-паст жойлар текисланиб бўлғуси спорт мажмуининг қад кўтариши учун замин тайёрланмоқда.

— Мустақиллигимизнинг беш йиллигига қуриб битказиладиган иншоотлар орасида «Чорсу» спорт мажмуи ҳам бор, — дейди биз билан суҳбатда Шайхонтоҳур тумани ҳокимининг ўринбосари Мирсодиқ Мирилёсов. — Шуни таъкидлаб ўтиш жоизки, футбол стадиони, ёзги ва қишки ҳовузлар, 2 та теннис корти, гимнастика залларидан иборат бундай йирик спорт мажмуи ҳозиргача туманимизда ҳам, ҳатто шаҳримизда ҳам йўқ эди десам муболаға бўлмас. Бу Эски шаҳарни яшартириш, обод қилиш ва унга замонавий қиёфа бахш этиш борасида ҳам худди узукка кўз қўйгандек ажойиб иш бўляпти.

Дарҳақиқат, ушбу мажмуани барча замонавий талабларга жавоб берадиган даражада тиклаш учун катта аҳамият берилаётгани диққатга сазовордир. Унинг лойиҳаси «Тошбошрежа» ва «ТошЗНИИЭП» илмий-тадқиқот институтлари томонидан ишлаб чиқилди. Маълумки, ҳозир иқтисодий ислоҳотларни муваффақиятли амалга ошириш мақсадида республикамиздаги турли вазирликлар қурилиш ишлари бўйича ташаббуслар билан чиқишяпти. Қурилиш ишларини эса «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси, Ўзбекистон Республикаси Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлиги ҳамда «Ўзсаноатфуқароқурилиш» корпорациялари амалга оширишади. Лойиҳа-смета ҳужжатлари якунига етгач асосий тиклаш ишлари янги йилдан бошланади.

Шуни ҳам қайд этиш керакки, «Спартак» стадиони бузилиб, ўрнига автобекат қурилгач Эски шаҳарликларнинг спорт билан шуғулланишлари учун имкониятлари бир оз чекланиб қолган эди. Янги спорт мажмуасини лойиҳалашда дастлаб 10 минг кишилик стадион қурилиши кўзда тутилган бўлса-да буюртмачининг таклифига кўра бу ерда жаҳон андозалари талабларига жавоб берадиган 30 минг кишилик стадион қуриш лойиҳалари устида иш кетмоқда. Шунингдек, мажмуадан маъмурий-маиший хизмат кўрсатиш биноси ҳам ўрин олади. Ўйлаймизки, «Чорсу» спорт мажмуининг ишга туширилиши Шайхонтоҳур ва С. Раҳимов туманларида истиқомат қилувчи, хусусан Эски шаҳарлик аҳоли, ёшларнинг иш ва ўқишдан бўш вақтларида спорт-соғломлаштириш машқлари билан шуғулланишлари учун қулай имкониятлар туғдиради.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

ҲОКИМЛИКДА КЕНГАШ

Кеча Тошкент шаҳар ҳокимлигида фавқулодда ҳодисалар бўйича комиссиянинг кенгаши бўлиб ўтди. Унда ер ости муҳандислик иншоотлари бир меъёрда ишлашини таъминлаш юзасидан биринчи галдаги вазифалар кўриб чиқилди.

Кенгашни Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари, фавқулодда ҳодисалар бўйича комиссия раиси Р. Ф. Файзуллаев олиб борди.

Кенгашда комиссия аъзоларидан «Тошгаз» бош бошқармасининг бошлиғи С. С. Баширов, Тошкент метрополитенининг бошлиғи Ш. Р. Шоабдураҳимов, шаҳар ёнғиндан сақлаш бошқармасининг бошлиғи В. Д. Добрий сўзга чиқдилар.

Шу нарса таъкидлаб ўтилдики, шаҳар ер ости муҳандислик иншоотларидан фойдаланиш билан шуғулланадиган хизматлар уларни тартибда сақлаш масалалари билан етарлича шуғулланмайдилар. Бу ушбу хизматлар раҳбарларининг мазкур масалаларга юзаки, баъзан эса беғам муносабатлари билан ҳам изоҳланади.

Мавжуд нуқсонларни бартараф этиш учун шаҳар барча ер ости ва ер усти муҳандислик иншоотларини тартибга келтириш юзасидан аниқ дастур ишлаб чиқилган. Бу йўналишда қилиниши керак бўлган ишларнинг бажарилиш муддатлари белгилаб қўйилган. Улар ижросини таъминлаш бевосита шаҳар хизматлари раҳбарлари зиммасига юклатилди.

Суратли ахборот

ЙЎЛОВЧИЛАР ХИЗМАТИДА

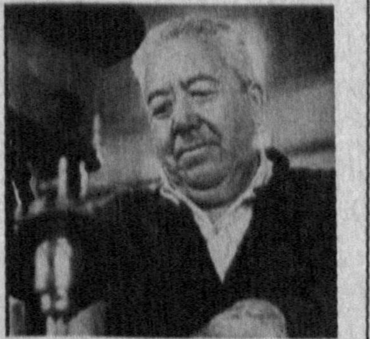

Шаҳримиздаги 1-такси саройида меҳнат қилаётган ишчилар учун барча шароитлар муҳайё этилмоқда. Айниқса ҳайдовчиларнинг оғирини енгил қиладиган темирчилик устахонасининг тўлиқ қайта таъмирланиб, у ерга янги дастгоҳлар ўрнатилиши фикримиз далилидир. Жамоанинг ёш раҳбари Баҳодир Султонов барча ишларни бамаслаҳат, баҳамжиҳатлик билан олиб боради.

— 1-такси саройида меҳнат қилаётганимга 28 йил бўлди,— дейди темирчи Носир Валиев.— Касбимдан фахрланаман. Энг асосийси машиналар темир эмасми, унинг нимаси кўп у ер, бу ери синиши кўп. Мана шундай вақтда синчковлик билан ишлашимизга тўғри келади. Мутасаддиларимиз ҳам бизнинг ишимизни тўғри тушуниб етиб, саройимизни қайта таъмирлаш ишини темирчилик устахонасидан бошлашди. Мана энди бундан кейин янада завқ ва шавқ билан меҳнат қиламиз. Шунингдек ҳиссадорлик жамиятига ҳали тўлиқ ўтмаган бўлсакда, лекин ишимиздаги ва ишчилар тушунчасидаги ўзгаришлар мутлақо ўзгачадир. Нима бўлганда ҳам барчаси ижобий томонга ўзгармоқда. Яна шуниси қувончлики, саройимизга меҳнат қилиш учун қизиқиб келаётган ёшларнинг сони ортмоқда. Албатта, бунга сабаб яхши меҳнат қилиш учун яратилган шароит демакдир.

1-такси саройида Туркиядан келтирилган 90 та янги «Доган С» ва «Доган Л» русумли машиналардан аҳоли хизматида фойдаланилмоқда. Бу машиналарни юқори малакали ҳайдовчилар бошқаришади.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

***СУРАТЛАРДА:** 1-даражали ҳайдовчи (чапдан) Асатилла Алимов, жамланма бошлиғи Ҳошим Алимов ва ҳайдовчи Ғофур Раҳматуллаевлар навбатдаги иш кунини бошлаш олдида; темирчи Носир Валиев; «Доган» машиналари хизматга шай.*

Рустам Шарипов олган суратлар.

Обуна—96

ФАОЛЛИК КЎРСАТИШЯПТИ

Шаҳримиз маҳаллаларида «Тошкент оқшоми» газетасини севиб ўқишади. Зеро, газетада кўтарилаётган долзарб мавзулар, мушоҳадавий материаллар, янгиликлар, айниқса маҳаллаларимиз ҳаёти тўғрисидаги мақолаларни чойхоналар, маҳаллалар клубларида кўплашиб ўқиш, улардаги ибратли томонларни бир пиёла чой устида муҳокама қилиш яхши одат тусига кирган.

— Шаҳримизнинг 11 та туманидаги барча маҳаллаларда «Тошкент оқшоми» газетасига обуна кетмоқда, — дейди Ўзбекистон Республикаси «Маҳалла» хайрия жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими бошқаруви раисининг ўринбосари Бахтиёр Дўстхўжаев. — Чунончи, ҳозиргача Чилонзор туманидаги 44 та маҳалла, Яккасаройдаги 17 та маҳалла, Бектемир туманидаги 11 та, Шайхонтоҳур туманидаги 52 та маҳалла «Оқшом»га ёзилиб фаоллик кўрсатишмоқда. Мирзо Улуғбек ва С. Раҳимов туманидаги маҳаллалар ҳам чакки эмас. Жойларда ўтказилаётган учрашувлар, турли тадбирларда маҳаллаларда истиқомат қилувчи кишилар газетанинг ўз қиёфаси, ўз йўналишига эга эканлигини таъкидлаб, унинг саҳифаларида маҳаллаларда амалга оширилаётган ибратомуз тадбирлар, аҳолини иш билан таъминлаш бўйича қўлланаётган самарали усуллар тўғрисида кўпроқ мақолалар берилишини таклиф қилишади.

Газетамиз 1996 йилда ҳам ўз анъаналарига содиқ қолиб шаҳримиз маҳаллалари ҳаёти, уларда рўй бераётган ижобий ўзгаришлар ва хайрли ташаббусларни кенг ёритиб боради.

Дамир ИСЛОМОВ.

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

Келгуси йил учун обуна мавсуми 25 декабрда ниҳоясига етишини яна бир бор эслатиб ўтамиз. Агар сиз ўзингиз ёқтирадиган нашрларга, жумладан «Тошкент оқшоми» газетасига 1996 йил учун обунани расмийлаштирмаган бўлсангиз шошилганингиз маъқул. Чунки вақт жуда оз қоляпти. «Тошкент оқшоми» газетасига шаҳримизнинг истаган алоқа бўлимига кириб обуна бўлишингиз мумкин. Шуни ҳам айтиш керакки, газета чакана савдога жуда ҳам чекланган миқдорда чиқарилади. Бордию обунани расмийлаштириш билан боғлиқ бирон бир муаммо чиқадиган бўлса «Тошкент почтаси» ишлаб чиқариш корхонасига — 33-47-49 рақамли телефонга ёхуд таҳриятимизга — 33-29-70 рақамли телефонга қўнғироқ қилинг. Ўзингиз обуна бўлган нашрни элтиб бериш хусусида эса истиқомат қиладиган жойингиздаги почта бўлимларига мурожаат қилинг. Шундай қилиб «Тошкент оқшоми»га обуна нархларини яна бир бор эслатиб ўтамиз.

	Уйга етказиб бериш	Абонент кутисига етказиш
Бир ойга	64 сўм	54 сўм
Уч ойга	192 сўм	162 сўм
Ярим йилга	384 сўм	324 сўм
Бир йилга	768 сўм	648 сўм

«Тошкент оқшоми»нинг индекси — 64690.

ҚУЛАЙ УСУЛ

«Тошкентсут» ҳиссадорлик жамиятида кейинги вақтларда маҳсулот турларини кўпайтириш ва сифатини ошириш борасида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Шу ўринда корхона ҳиссадорлик жамияти сифатида фаолият бошлаганидан сўнг иш янада жонланиб кетганини таъкидлаб ўтиш жоиз. Зеро, бозор иқтисодиёти шароитларида фақатгина юқори сифатли рақобатбардош маҳсулот чиқарибгина муваффақиятларга эришиш мумкин.

Яқинда жамиятга «Тетра пак» швед фирмаси тузилган шартномага мувофиқ замонавий асбоб-анжомларни етказиб берди. Ва ҳозир «Тошкентсут» ҳиссадорлик жамиятида янги технологик линиялар билан жиҳозланган цех иш бошлаш арафасида. Цехда ишлаб чиқариш жараёни узлуксиз услубда ташкил этилади ва уни ҳар бир сменада 8 нафар киши бошқариб туради. Қувонарли томони шундаки, бундай цех Марказий Осиё республикалари орасида илк бор «Тошкентсут» корхонасида жорий этилмоқда.

Даврон НУРМАТОВ.

ТЎЙИМЛИ ВА СИФАТЛИ

Шаҳримиздаги «Олтин бошоқ» ҳиссадорлик жамиятида тайёрланаётган «Ўзбекистон» унининг сифатлилиги ва ширадорлиги туфайли кўплаб нон маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган кичик корхоналарнинг эҳтиёжи тўлиқ қондирилмоқда. Чунки бу ундан тайёрланган нон ва нон маҳсулотлари фақат тўйимлигина бўлиб қолмай, балки шифобахш хусусиятга ҳам эгадир.

Жамоа аъзолари бундай муваффақиятга корхонадаги 2-тегирмонни тўлиқ қайта таъмирлаб, янги дастгоҳлар ўрнатиш эвазига эришишди. Шу туфайли ҳам ҳозирги кунда дон маҳсулотларини янчиш икки баравага ортди. Бир кунда 750 тонна яхши қуритилган сара дон сифатли қилиб янчилмоқда. Жамият аъзолари бошқа тегирмонларни ҳам таъмирлашга киришишди.

Гулчеҳра МУРОДОВА.

БЕШИНЧИ ИБН СИНО ХАЛҚАРО АНЖУМАНИ

Миср пойтахти — Қоҳира шаҳрида бўлиб ўтган бешинчи Ибн Сино халқаро анжуманида 35 давлат олимлари қатнашди.

Мазкур анжуман ҳаётимизда мавжуд барча нарсалар таркибига кирадиган турли жинсли ҳалқалардан иборат кимёвий компонентларни ишлатиш кўлами,бу соҳада дунёда олиб борилаётган изланишлар ва уларни тадбиқ этиш масалаларига бағишланди.

Ибн Сино номидаги бу бешинчи халқаро анжуман Қоҳирадаги Қуролли кучларга қарашли муҳандислик бошқармаси биносида очилди. Анжуман ушбу соҳанинг етакчи олими Американинг Флорида университети. профессор-устози Алон Катерский раҳбарлигида ўтди.

Мана шу анжуман ташкилий қўмита раиси, Мисрнинг «Айн-Шамс» университети табиий фанлар факультети кимё кафедраси мудири устоз-доктор Фарук Фахмийнинг таъкидлашича, анжуманнинг 4 кунлик иши давомида турли жинсдаги ҳалқалардан иборат кимёвий компонентлар олишнинг энг замонавий лаборатория усуллари ҳамда бу компонентлардан ранг-бўёқ саноатида, озиқ-овқатларга таъм ва хушбўй ҳид берувчи дориворлар, ҳашаротларга қарши турли-туман заҳарли моддалар тайёрлашда, металларнинг емирилишининг олдини олишда қўллаш имкониятларига оид 300га яқин маъруза тингланди ва муҳокама қилинди.

/ ЯНГИЛИКЛАР / ВОҚЕАЛАР / ХАБАРЛАР

ИЧКИ ИМКОНИЯТЛАРДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

ТУМАН ФАОЛЛАРИ ЙИҒИЛИШЛАРИ

Куни кеча Мирзо Улуғбек тумани фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда туман ҳокими Шавкат Мирзиёев Республика Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Самарқанд ва Қашқадарё вилоятлари Кенгашларининг навбатдан ташқари сессияларида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар ҳақида маъруза қилди.

— Республикамиз Президентининг халқ депутатлари Самарқанд ва Қашқадарё вилоятлари Кенгашлари сессияларидаги нутқида — деди нотиқ, — иқтисодий тараққиёт, ижтимоий соҳадаги, ислоҳотларни амалга оширишдаги ва ҳаётга тадбиқ этишдаги жиддий камчиликлар очиб ташланди. Бугунги кунда ҳаммамиз шуни чуқур ўйлашимиз керакки, олдимизда турган мураккаб вазифаларни бажариш учун ички имкониятлардан қай даражада фойдаланяпмиз, улардан ўз ўрнида фойдалана билдикми? Туманда юзага келган вазиятни, иқтисодий, ижтимоий, маънавий соҳадаги ислоҳотларни амалга оширишда ва ҳукуматимиз томонидан қабул қилинаётган қонун, фармон, қарорларни ҳаётга тадбиқ қилишни, ижросини кучайтиришни эътиборга олган ҳолда танқидий баҳо бермоғимиз лозим.

Жорий йилдаги режага кўра очиқ типдаги 22 та ҳиссадорлик жамияти тузилиб, рўйхатдан ўтказилган эди. Туманда ҳаммаси бўлиб 36 та ҳиссадорлик жамияти фаолият кўрсатмоқда. Шулардан 19 таси Тошкент фонд биржасида ўз акциялари билан иштирок этмоқда. Қолганлари нима билан шуғулланмоқда?

Шуни очиқ айтиш керакки, ҳокимлик, унинг бўлим ва бўлинмалари, корхоналар ва ташкилотлар юзага келган муаммоларни ҳал этишда сусткашликка йўл қўймоқдалар. Шуниси ачинарлики, меҳнаткашларнинг асосий қисми акция нималигини, улар ундан нима манфаат кўришлари мумкинлигини ҳалигача тушуниб етганлари йўқ.

Тўғри, узоқ вақтдан бери туманда акция сотишга ихтисослашган дўконларни очиш ҳақида гап боради. Лекин ҳали бу нарса амалга ошгани йўқ. Мутасадди бўлимлар шундай дўконни очишни тезлаштириш чораларини кўришлари даркор.

Шу йилнинг ўтган ўн ойи ичида туманда 733 та кичик ва хусусий корхоналар рўйхатга олинган. Уларнинг умумий сони эса 2,5 мингдан ошиб кетди. Афсуски, уларнинг фақат ярми фаолият кўрсатмоқда. Булар ҳам ўз фаолиятлари йўналишини асосан «олди-сотди»га қаратмоқдалар. Қолганлари нима билан шуғулланмоқда, деган ҳақли савол туғилади.

«Катта иқтисодиёт» соҳасида ҳам камчиликлар йўқ эмас. Йил бошидан буён тумандаги деярли ҳар икки корхонадан биттасида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш камайди. «Ўзбеккабель» ҳиссадорлик жамияти, Тошкент машинасозлик корхонаси, «Рангли лок» фирмаси, «Савдо ускуналари» заводи, «Эталон» корхонаси ва бошқалар ана шулар жумласидандир. Натижада аҳолига 45 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот етказиб берилмади. «Шарқ таронаси» ҳиссадорлик жамияти, «Мадина-Т» фабрикаси, «Мир-Адҳам» қўшма корхонаси кабилар қолоқлар сафида боришмоқда. Ушбу корхоналар раҳбарлари бозор шароитида қандай қилиб ишламоқчилар?

Иқтисодиётга чет эл инвестицияларини жалб қилиш тўла олиб борилмаяпти. Рўйхатга олинган 149 дан ортиқ қўшма корхонлардан фақат ярми ишламоқда. «Ист баттерфляй», «ЎзКУВ» ва бошқа бир неча қўшма корхоналар мисолида шу нарсани кўриш мумкинки, туман ҳудудида чет эл инвестицияларини фаол жалб этиш имкониятлари мавжуд.

Республикамизнинг ҳамма жойларида молия, банк тизимини ривожлантиришга, молия интизомини, миллий валютани мустаҳкамлашга қаратилган кенг миқёсли амалий тадбирлар кўриляпти. Таҳлиллар шундан далолат берадики, ўзаро тўловларнинг йўқлиги, дебит-кредит қарзлари корхоналарнинг бир маромда ишлашига, ишлаб чиқариш жараёни масалаларини ҳал этишга, ишлаб чиқариш ва ижтимоий соҳани ривожлантиришга йўл қўймаяпти.

Республика миллий банкининг туман филиали қачон иш бошлайди? Ҳокимликнинг иқтисодиёт соҳаси инспекцияси корхоналарнинг банклардан унумли фойдаланиши, кредитларни ўз вақтида қайтариши, корхоналарнинг молиявий фаолиятини назорат қилиш каби долзарб муаммоларда ўз таъсирларини ўтказиш ўрнига ҳисобот маълумоти йиғиш билан чекланиб қолмоқдалар.

Президентимизнинг нутқларида аҳолига маиший хизмат кўрсатишни ташкил этишда йўл қўйилган хато ва камчиликларга алоҳида эътибор қаратилди. Бинобарин туман аҳолисига маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш бўйича шошилинч чора-тадбирлар кўрилиши керак. Нима учун Тошкент трактор заводи, Ҳумоюн, Қорасув даҳалари аҳолиси оёқ кийим, маиший буюмларни таъмирлаш, кийим тиктириш ёки суратга тушиш учун шаҳар марказига қатнашлари керак? Чунончи, Аҳмад Югнакий мавзесидаги тикув ательеси ўрнига қаҳвахона очилганлигини қандай тушуниш мумкин?

Аҳолининг саломатлигини сақлаш йўлида қилинаётган ишларни ҳам қониқарли деб бўлмайди. Туман ҳокимлиги ТТЗ даҳасидаги болалар поликлиникаси, Қорасув даҳасидаги кўп тармоқли поликлиника, акушерлик ва гинекология институтининг поликлиника бўлими қурилишини тезроқ поёнига етказишга ҳаракат қилмоқда. 15-шаҳар ва 5-болалар касалхоналарини жорий таъмирлаш бўйича маблағ ажратиш масаласи ҳал этилмоқда.

Маориф соҳасидаги энг жиддий муаммолардан бири мактабларда ўқувчиларнинг меъёридан ортиқлигидир. Умумий ҳисобдаги ўқувчиларнинг 22 фоизидан кўпроғи куннинг иккинчи ярмида ўқишига тўғри келмоқда.

«Мактаб — олий ўқув юрти» дастури асосида юқори синф ўқувчиларига ихтисослаштирилган дарс бериш ва рейтинг асосида баҳолаш тизимини жорий этиш ҳокимият томонидан кундалик эътиборни кучайтириш ва қўшимча маблағ ажратишни талаб қилади. Яна бир муаммо—ёшларнинг тарбияси масаласи, уларнинг ҳар томонлама камол топишига эришиш масаласидир. Бу ҳокимлик ижроия маҳкамасининг асосий иш фаолиятларидан бири бўлиб қолади. Болалар ва ўсмирлар санъати тўгараклари, спорт муассасалари ишини жонлантириш лозим.

«Маҳалла» дастури асосида туманда асосан газлаштириш ишлари тугатилди. Тракторсозлар даҳасидаги «Ширин» деҳқон бозори қурилишининг биринчи навбати тугалланиб, иккинчи навбатининг қурилиши давом этмоқда. Конституция куни арафасида Феруза даҳасидан ТТЗ-4 даҳасигача бўлган масофада троллейбус қатнови йўлга қўйилди.

Туман ҳокими пировардида олдинда улкан вазифалар турганлигини таъкидлаб уларни амалга ошириш учун бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилиш зарурлигини уқтирди.

Маъруза юзасидан музокараларда 5-«Дархон» округи раҳбари—туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Зафар Файзуллаев, 6-«Улуғбек» округи раҳбари — ҳоким ўринбосари Саида Содиқова, 7-«Қорасув» округи раҳбари— ҳоким ўринбосари Илҳом Расулов, 8-«Тракторсозлар» округи раҳбари—ҳоким ўринбосари Константин Заржицкий, туман ички ишлар бошқармаси бошлиғи Шарифхон Умархоновлар сўзга чиқиб, маърузада кўтарилган фикр-мулоҳазаларни маъқулладилар, округлар ҳудудида ҳамда ички ишлар бошқармаси фаолиятидаги муаммоларга йиғилганлар эътиборини қаратдилар.

Фаоллар йиғилишида Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Бахтиёр Мақсудхўжаев қатнашди ва сўзга чиқди.

Машҳура МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

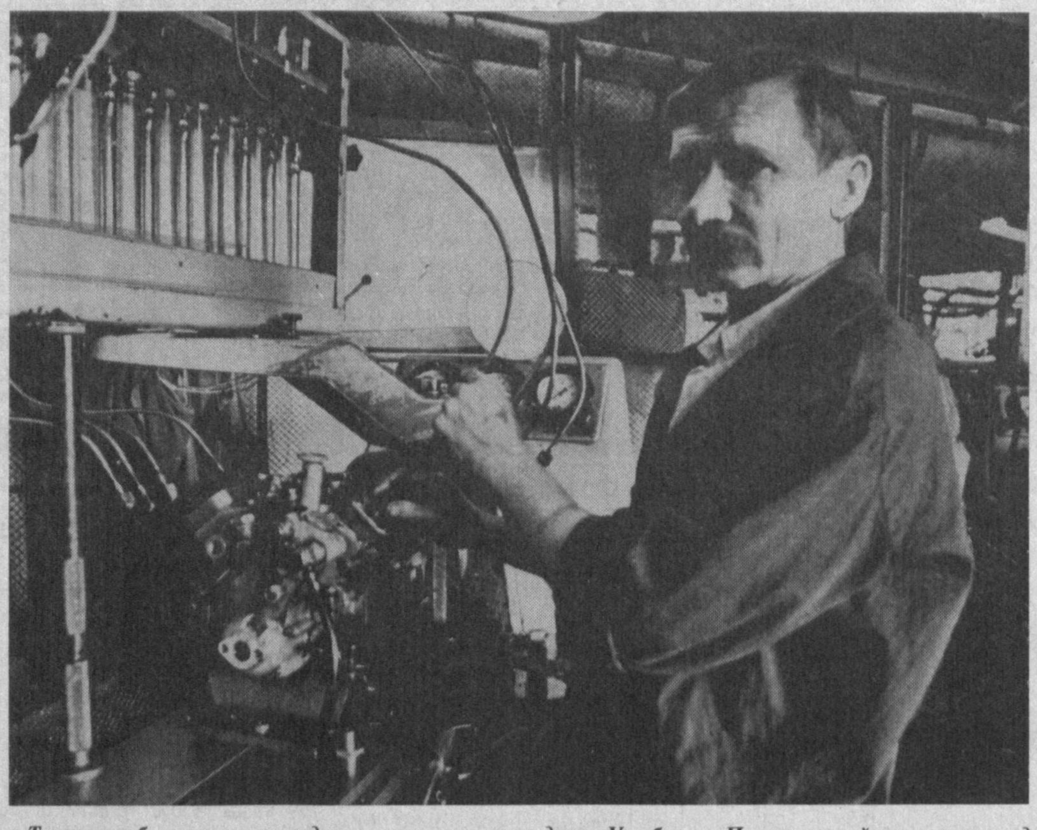

«Тоштажрибатаъмир» ҳиссадорлик жамияти қошидаги «Улуғбек — Процезион» қўшма корхонасида юқори малакали, ўз ишининг усталари меҳнат қилади. Шулардан бири бригадир, таъмирловчи чилангар Евгений Карповдир (суратда). У кўп йиллардан буён шу жамоада меҳнат қилиш билан бир қаторда шогирдлар ҳам тайёрлашга муваффақ бўлмоқда.

Суғурта идоралари фаолиятидан

МАҚСАД — АҲОЛИНИ ҲИМОЯЛАШ

Ҳозирги пайтда суғуртанинг бир қанча турлари мавжуд бўлиб, уларнинг ҳаммаси киши ҳаётига ёки уй-жойларига шикаст етиши билан боғлиқ бўлган бахтсиз тасодифлар юз берганида моддий тарафдан ҳимоя қилишга қаратилган. Айни кунларда бу соҳада янгиликлар кутилмоқда. Биз Тошкент шаҳар давлат суғурта бошқармаси бошлиғи Раимжон Умаров билан шу ҳақда суҳбатлашдик.

— Давлат суғурта ташкилотлари ва унда ишлаётган хизматчилар 1993 йилда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши чиқарган қонунга асосан иш олиб бормоқдалар, — дейди Раимжон ака. — Қонунда кўрсатилганидек, суғурта ташкилотларининг зиммасига бир қанча вазифалар юкланган бўлиб, биз асосан шаҳарда истиқомат қилаётган барча шахслар билан суғурта шартномаларини тузиш ишлари билан машғулмиз. Суғурта қилишдан мақсад эса бозор иқтисодиётига ўтиш даврида кишиларга суғурта йўли билан озми-кўпми моддий ёрдам кўрсатишдир.

— Маълумки, кўп қаватли уйларда истиқомат қилувчи ҳамшаҳарларимиз ўз уйларини хусусийлаштиришди. Уларни суғурта қилиш ишлари қандай тартибда олиб борилади?

— Ҳозирги кунда шаҳримизда хусусийлаштирилган уйларнинг умумий сони 350 мингдан ошиб кетди. Шахсий ва хусусийлаштирилган уй-жойлар Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йилдаги қарорига асосан суғуртага тортилмоқда. Бундан мақсад Тошкент шаҳрида истиқомат қилаётган фуқароларнинг иморатлари кутилмаган ҳолатда зарар кўрса, уларга суғурта ташкилотлари томонидан моддий ёрдам кўрсатилишидир. Шахсий автомашиналар борасида ҳам Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 30 декабрь қарорига асосан иш олиб борилмоқда. Шу қарорга асосан барча ташкилотлардаги транспорт воситалари ва фуқароларнинг шахсий автомашиналари ҳам шу йилнинг январь ойидан мажбурий суғурта қилина бошланди. Бу иш аввалambor автомашина эгаларининг жавобгарлигини ошириш, қолаверса, кутилмаган ҳолда бахтсиз ҳодиса содир бўлганда суғурта ташкилоти жабрланган учинчи шахсга ва умуман кўрилган зарарни тўлдиришни кўриб амалга оширилмоқда.

— Айтайлик, бахтсиз ҳодиса туфайли автомашинага зарар етди. Бу ҳол моддий жиҳатдан қандай аниқланади?

— Кўрилган зарар миқдорини аниқлаш учун тегишли мутахассислар жалб қилинади. Давлат автомобиль назорати хизмати ходимлари билан биргаликда бизнинг мутахассисларимиз жойларда бўлиб етказилган зарарни аниқлашади.

— Суғурта шартномалари қанча муддатга имзоланади?

— Шахсий суғуртага тортилишнинг турлари кўп. Аралаш суғурталар ҳам бор. Шунингдек бахтсиз ҳодисалардан суғурта қилиш, пенсияга қўшимча суғурталар ҳам ўтказилмоқда. Уларнинг бир йилдан беш йилгача муддатлари бор. Фурсатдан фойдаланиб, ўтказилаётган пенсияга суғурта тўғрисида қисқача тўхталиб ўтмоқчиман. Бу суғурта хизматида янгилик бўлиб, уни кам таъминланган кишиларга давлат суғурта ташкилоти томонидан кўрсатиладиган ёрдам сифатида изоҳлаш мумкин. Масалан, киши пенсия ёшига етгач, энг кам нафақа 650 сўм бўлса, суғурта ташкилоти томонидан бу одамга, агар у суғурта қилинган бўлса, қўшимча яна 650 сўм тўланади. Яъни бундай кишилар бир ойда 1300 сўм нафақа оладилар. Бу масалада давлат ташкилотлари раҳбарларига мурожаат қилиб шуни айтмоқчи эдимки, кўп йил ҳалол меҳнат қилган кишиларга моддий ёрдам кўрсатиш мақсадида бу ташкилотлар нақд пулсиз маблағ ўтказиш йўли билан ўз ходимларини қўшимча суғуртага жалб қилишлари мумкин. Шу билан улар ўз ходимларига катта ижтимоий ёрдам кўрсатган бўладилар.

— Бу кишилар суғуртада неча йил бўлишлари мумкин?

— Суғуртада ўша кишининг ёши ҳисобга олинади. Мисол учун 50—55 ёшдаги кишилар суғуртага тортилаётган бўлса, уларга беш йил муддат қўйилади, 50 ёшдаги аёл 55 ёшда, 55 ёшдаги эркак 60 ёшда пенсияга чиқаётганда суғурта пули олади.

— Хорижий давлатларда, хусусан, ривожланган давлатларда суғурта ишлари яхши йўлга қўйилган. Идорангиз томонидан уларнинг тажрибасини ўрганиш, мақбул усулларни қўллаш борасидаги фаолият ҳам амалга ошириляптими?

— Шахсий машиналарни суғуртага тортишда ва давлат суғурта ташкилотлари фойдадан давлат корхоналарига ва бошқа ташкилотларга инвестиция йўли билан фойда олиш масалаларидаги ижобий томонларни биз ҳам қўллаб, иш услубимизни ўзгартирмоқдамиз. Масалан, 1994 йилда умумий тушум Тошкент шаҳри бўйича 11 миллион 300 минг сўмни ташкил қилган бўлса, жорий йилнинг ўзида ўтган олти ой ичида бу кўрсаткич 20 миллион сўмдан ошиб кетди. Бу ерда туманлардаги ташкилотларнинг, ҳокимликларнинг бизга кўрсатаётган ёрдамлари катта бўляпти. Кейинги пайтда чиққан қарорларнинг афзаллик томони шундан иборатки, илгарилари бизнинг даромадимизни инвестицияга қўйишга рухсат берилмасди. 1995 йилдан янги қонунга асосан бизда бўш турган фойдани инвестицияга қўйиш йўли билан хусусий бойлигимизни ошириш, хизматчиларимизга моддий жиҳатдан ёрдам кўрсатиш, уларни рағбатлантириш масалаларида бирмунча ютуқларни қўлга киритмоқдамиз.

Ҳисоб-китобларимизга қараганда 1995 йилнинг якуни ҳам ижобий бўлади. Зеро биз халққа хизмат қилиш учун ҳамма ходимларимизни жалб қилганмиз.

Суҳбатдош Султонмурод УМАРОВ.

Ҳунар масканларида

САВОБ ИШ ЭГАЛАРИ

Бозор иқтисодиёти шароитида жамиятимизнинг ёрдамга муҳтож бўлган қатлами, яъни ногиронларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш ишларига муҳим эътибор қаратилаётгани таҳсинга лойиқдир. Сўнгги йилларда Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-таъминот вазирлиги томонидан ривожланишида турли нуқсонлари бўлган болаларни ижтимоий қўллаш, уларга таълим-тарбия бериш, тиббий, моддий ёрдам ишларини ташкил қилиш, уларга касб-ҳунар ўргатиб, эртанги меҳнат бозорида ўз ўринларини топиб олишларига кўмаклашиш бўйича анча ибратли ишлар амалга оширияпти. Тошкент шаҳар ижтимоий-таъминот бошқармасига қарашли ҳунар-техника билим юртида ҳам ана шундай масъулиятли вазифани амалга ошириш йўлида кейинги вақтда анча ижобий ўзгаришлар рўй беряпти.

Бундан 54 йил муқаддам уруш йиллари ярадорлик оқибатида ногиронликка учраган аскарларни лаёқатли меҳнатга тортиш, ижтимоий-маиший муаммоларни ҳал қилиш мақсадида ушбу ҳунар маскани фаолият кўрсата бошлаган эди. 1956 йилга келиб ўргатиш турлари кўпайиб барча гуруҳларга ногиронлар қатори уларнинг фарзандларига ҳам ҳунар ўргатила бошланди. Минглаб йигит-қизлар ҳаётда ўз ўринларини топдилар. Собиқ битирувчилардан кўплари бугунги кунда билим юртида қолиб ўқувчиларга касб-ҳунарнинг нозик сирларини ўргатмоқдалар. Ногиронлар учун шаҳримизда ягона ҳисобланган бу ўқув масканида 260 ўқувчи касб ўрганмоқда. Шулардан 75 фоизи турли гуруҳ ногиронлари бўлиб, қолган 25 фоизи ногиронлар ҳамда боқувчиси йўқ оилаларнинг фарзандларидир. Билим юртига 16 ёшдан то 45 ёшгача бўлган талабгорлар қабул қилинади. Шунингдек соғлиғи ёки бирор тасодиф оқибатида ногирон бўлиб қолган шахслар маълумотидан қатъи назар янги касб- ҳунар ўрганиш мақсадида мурожаат қилишлари мумкин. Бунинг учун шаҳар туманларидаги ижтимоий-таъминот бўлимлари ва меҳнатга лаёқатини йўқотганларнинг шифокорлик-экспертиза комиссияси (ВТЭК) йўлланмалари бўлиши керак. Қабул қилинганлар аёллар устки кийимини тикувчи, оёқ кийимларини таъмирловчи, махсус оёқ кийимлари тикувчи, тўқувчи, радио-телевизор тузатувчи, котибалик, бухгалтерлик ва бошқа касблар бўйича таҳсил оладилар. Ўқишлар ўзбек ва рус тилларида икки сменада ўтилади. Назарий ва амалий билимларни ўз касбини пухта билувчи малакали ўқитувчилардан Пўлат Акбар- хўжаев, Гера Романихина, Назир Толипов, Шарофат Ортиқова, Людмила Александровни Живченко, Елена Маметова ва бошқалар олиб боришади.

— Ёрдамга муҳтож ногиронларга касб-ҳунар ўргатишдан ташқари уларни қўллаб-қувватлаш борасида ҳам анчагина ишларни амалга оширяётирмиз, - дейди билим юрти директори Насим Низомов.

— Ўн ойлик ўқиш муддатлари давомида ўзлаштиришларига қараб турли миқдорда стипендия оладилар. Ҳар ойда шаҳар транспортидан фойдаланишлари учун имтиёзли карточкалар тарқатилади. Соғлиқларини тиклашлари учун сиҳатгоҳ ва дам олиш уйларига 10 фоизли ёки бепул йўлланмалар берилади. Шунингдек кийим-бош ҳамда маданий ҳордиқ чиқаришлари учун цирк, концертларга чипта билан таъминланадилар. Бу хайрли ишларни амалга оширишда Тошкент шаҳар ижтимоий-таъминот бошқармаси, Республика «Ногиронлар» жамияти ва «Қалдирғоч» ногиронлар ўқув ишлаб чиқариш бирлашмаси ёрдамига таянамиз.

Кези келганда шуни миннатдорчилик билан айтиб ўтиш керакки, янги ўқув йили бошида Тошкент шаҳар ижтимоий-таъминот бошқармаси томонидан ажратилган 6 та компьютер жиҳозлари термаси иш юритишимизда жуда қўл келмоқда. Шунингдек янги ташкил этилган котиба референт гуруҳлари амалий машғулотларини компьютер ёрдамида ўтмоқдалар.

— Ўқиш тугагандан сўнг талабалар тақдири қандай кечади?

— Билим юртини битирган барча ўқувчиларга иш топиб беришга ҳаракат қиламиз. «Паризод» ҳиссадорлик ишлаб чиқариш жамияти, «Протезист» корхонаси, радио-телевизорлар тузатувчи «Орбита» сервиси ва бошқа корхона ва ташкилотлар билан шартнома тузганмиз. Шаҳар туманларидаги ижтимоий-таъминот бўлимлари ихтиёрига йўллаймиз. II гуруҳ ногиронлари учун уйда ишлашларига имконият яратиб берамиз.

— Ўзингизга яраша муаммоларингиз ҳам бўлса керак?

— Ушбу ҳунар масканимиз Халқлар дўстлиги майдонида жойлашган эди. 1975 йилда бино ўрни бузиладиган бўлиб, бизни вақтинча деб Ўқчи кўчасидаги эски турар жой бўлган ҳозирги бинога кўчиришди. Мана орадан йиллар ўтиб билим юрти биноси анча путурдан кетиб қолди. Биздаги ўқувчиларнинг кўнгли нозик, асаблари баъзан таранг туради. Дарс пайтида узоқ ўтира олмайдилар. Бундай пайтда болага дам бериб туриш керак. Зиналари тик, баъзилар қийналиб кўтарилишади. Шунинг учун ўқитиш билан бир қаторда уларга шарт-шароит яратиш ҳам муҳим ўрин эгаллайди. Бизда эса дам олиш хонаси, кабинетлар, мажлислар зали ва ҳаттоки ногиронлар учун юмшоққина ўриндиқлар ҳам йўқ. 1975 йилларда барча шарт-шароитлар ҳисобга олинган, ногиронлар учун ниҳоятда қулай 300 ўринли янги билим юрти биноси лойиҳаси чизиб тасдиқланган, ҳаттоки бино қурилиши учун жой ҳам белгиланган эди. Маблағ йўқлиги сабабли бошланган хайрли иш тўхтаб қолган эди. Балки, шу бино қурилишига кетадиган сарф-харажатни бирорта ташкилот ёки корхона ўз ҳомийлигига олса жуда савобли иш бўлур эди.

Дония ЗОКИРОВА.

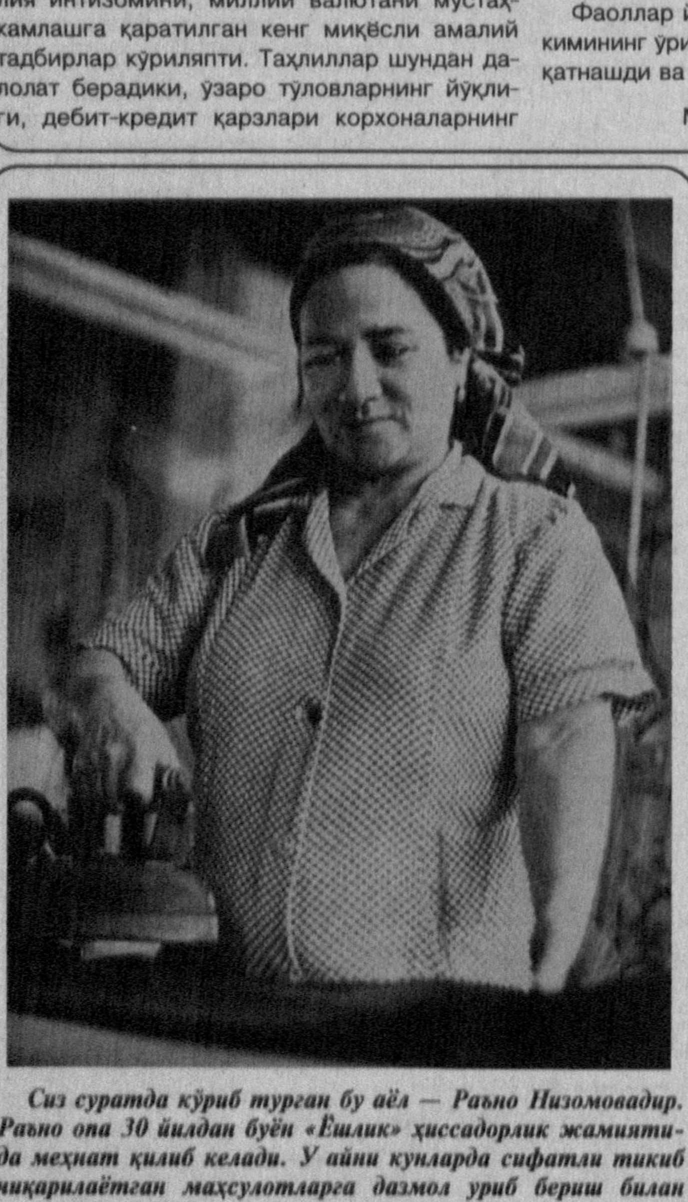

Сиз суратда кўриб турган бу аёл — Раъно Низомовадир. Раъно опа 30 йилдан буён «Ёшлик» ҳиссадорлик жамиятида меҳнат қилиб келади. У айни кунларда сифатли тикиб чиқарилаётган маҳсулотларга дазмол уриб бериш билан шуулланмоқда. Бу касбнинг ҳам ўзига хос сир-асрорлари бўлиб, кўплаб ёшлар кийимларга дазмол уриш сирларини опадан ўрганишмоқда.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Текширувда аён бўлди

ҚУРУҚ САВЛАТГАМИ?

Назорат-касса машиналари кимларнинг ҳисобига ишлаяпти?

Айтайлик сиз дўкондорсиз. Ҳисоб-китобни аниқ ва мукаммал йўлга қўйиш ва савдо-сотиқ ишларини енгиллаштириш мақсадида каттагина миқдордаги пулга назорат-касса машинасини сотиб олдингиз. Уни дўконингизга ўрнатдингиз ҳам. Лекин машинадан номигагина фойдаланасиз. Хўш, айтингчи, бу хўжакўрсинчиликдан нима фойда? Бунинг жавоби бироз аччиқроқ ёки сотувчиларнинг ички сири бўлса ҳамки, тўғрисини айтишга мажбурмиз. Фойдаси бор, албатта. Бўлмаса не машаққатлар билан сотиб олинган, қолаверса, сотувчи ишини енгиллаштирадиган техникадан ким ҳам фойдаланмасди дейсиз. Сўзимиз изоҳ талаб бўлса, марҳамат, мисолларга мурожаат қилайлик.

Яна ҳам тушунарли бўлиши учун сўзни муқаддимадан бошлайлик. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йилнинг 14 декабридаги «Республика ҳудудида савдони жадаллаштиришга оид чора-тадбирлар» ҳақидаги қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг шу йилнинг 12 майидаги «Халқ хўжалигида ҳисоб-китоблар ўз вақтида ўтказилиши учун корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг масъулиятини ошириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони ва шу масалага бағишлаб 1995 йилнинг 25 октябрида ўтказилган Тошкент шаҳар ҳокимлигининг мажлиси қарори жойларда қандай бажарилаётганини билиш юзасидан шаҳримизнинг бир нечта савдо нуқталарида бўлдик. Шу йўсинда Юнусобод, Собир Раҳимов, Яккасарой савдо ҳиссадорлик жамиятларига қарашли дўконлар ҳамда мулкчиликнинг шаклидан қатъий назар шаҳар ҳудудида жойлашган 98 та озиқ-овқат билан савдо қилувчи нуқталар кўздан кечирилганда уларнинг 74 тасида турли камчилик ва қоидабузарликлар борлиги аниқланди. Шундан харидор ҳақига хиёнат қилиш — 45 ҳолатда, савдода бўлиши мажбурий саккиз турдаги озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат маҳсулотларининг йўқлиги — 38, моддий товар бойликларининг камомади — 12, ортиқча маҳсулотлар — 5, нарх кўрсаткичларининг йўқлиги — 15, муддати ўтган озиқ-овқат маҳсулотлари савдода борлиги — 5, ўз вақтида тиббий кўрикдан ўтмаслик 15, назорат-касса машинаси ўрнатилган, лекин харидор билан ҳисоб-китоб вақтида бундан фойдаланмаслик — 34, тош ва тарозуларнинг бузуқлиги, ўз вақтида давлат стандарти кўригидан ўтказмаслик — 13 ҳолатда маълум бўлди.

Албатта булар кузатувимизда кўзга ташланган умумий нуқсонлар. Лекин биз улардан фақат биттаси — юқорида айтганимиздек дўконларга ўрнатилган назорат-касса машиналарининг фаолияти хусусида сўз юритмоқчимиз. Дастлаб ушбу рақамларга диққатингизни жалб этмоқчимиз. Ҳисоблаб кўрилса, шаҳримиздаги савдо нуқталарининг умумий сони 7 мингтага яқин экан. Шулардан 5 мингидан ортиғига белгиланган муддатда назорат-касса машиналари ўрнатилган. Лекин бу машиналарнинг кўпчилиги жойларда савлат тўкиб турибди, холос. Улардан фойдаланиш тартиби кўпгина ҳолларда бузилмоқда.

«Юнусободсавдо» ҳиссадорлик жамиятига қарашли 17-озиқ-овқат дўконига борганимизда дўкон сотувчиси Э. Юсупов навбатдаги харидор билан назорат-касса машинасисиз ҳисоб-китоб қилаётган экан. Олинган маҳсулотлар қайта текширувдан ўтказилганда харидор ҳақига 10 сўм 90 тийин хиёнат қилингани маълум бўлди. «Нега бундай?» деган саволимизга сотувчи: «Кечирасизлар, чарчаб турувдим, янглишиб кетибман», деган жавобни берди. Шундай ҳам дейлик. Ҳеч бўлмаса мана шунақа чарчаган вақтларда сотувчи қўли тагида турган техникадан фойдаланса бўлмасмиди? Агар шундай қилганида «ақлли машина» уни юқоридаги кўнгилсизликдан тийиб қолган бўларди.

Шу куни «Бу — матонат» жамоа корхонасининг озиқ-овқат дўкони сотувчиси Л. Бибарцева ҳам назорат-касса машинаси бўла туриб ундан фойдаланмаганлиги, харидор ҳақидан 14 сўм ортиқча уриб қолганлиги маълум бўлди.

Туманнинг 57-озиқ-овқат дўконидаги назорат-касса машинаси гоҳ ишлаб, гоҳ ишламайди. Яна ҳам тўғрироғи ишлатилмайди. Бўлмаса сотувчи-кассир И. Искандаров кундалик савдодан тушган 487 сўм 99 тийин пулни назорат-касса машинаси ҳисобидан ўтказмасмиди? Умуман тумандаги 11 та корхонада шу чоққача назорат-касса машиналари ўрнатилмаган. Бундай техника билан «қуролланган» дўконларда эса харидор билан ҳисоб-китоб машина ёрдамисиз олиб борилади.

«Собир Раҳимов савдо» ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамияти ўтган беш ой давомида савдода бўлиши мажбурий бўлган саккиз хил озиқ-овқат маҳсулотларидан бир неча тури режалаштирилганидан кам олган. Шу муддат давомида савдо пештахталарига 163,8 тонна ун, 397,7 тонна шакар, 92,7 тонна чой камомади билан етказиб берилган.

Жамиятга қарашли 63-дўконга кирдик. Сотувчи О. Собировнинг қўли қўлига тегмайди. Чунки харидорлар кўп. Тезроқ уларнинг ҳожатини чиқариш керак. Таваккал қилиб биз ҳам навбатга турдик. «Керакли майда-чуйдаларни» харид қилдик. Ҳисоб-китобдан сўнг чамалаб кўрсак, воажаб, сотувчи биргина бизнинг ўзимиздан 50 сўм ортиқча уриб қолибди. Унинг таъбири билан айтганда янглишиб кетган эмиш. Бироқ бунга ким ишонади? Ахир нега сотувчи ўз ҳисобига эмас, ҳамиша мижозлар ҳисобига адашади?

66-дўконда антисанитария ҳолати ҳукм сураётгани устидан чиқдик. Савдо зали, омборхона ифлос. Бўш шиша идишлар кўп миқдорда йиғилиб қолган. Уларни чанг босиб ётибди. Тез бузилувчан озиқ-овқат маҳсулотларини таҳлаш ва сақлаш қоидалари бузилган. Назорат-касса машинасининг юритиш китоби белгиланган тартибда олиб борилмайди.

Тумандаги «Мирзо—Қобул» жамоа корхонасига қарашли озиқ-овқат дўконига назорат-касса машинаси аллақачон ўрнатилган. Лекин у ишласа ишлайди, бўлмаса йўқ. Бу ерда харидорлар ҳақига хиёнат қилиш ҳоллари содир бўлиб турибди. Жумладан, шу куни сотувчи К. Қобилов навбатдаги харидордан саккиз сўм ортиқча пул олиб қолибди.

«Иноят» фирмасига қарашли 6-дўконда ҳам назорат-касса машинасидан тўлиқ фойдаланилмайди. Шу куни машина кўрсаткичи билан кассадаги пул солиштирилганда 108 сўм тафовут чиқди.

«Яккасаройсавдо» ҳиссадорлик жамиятига қарашли 33-озиқ-овқат дўконида назорат-касса машинаси ўрнатилганига қарамай, ундан харидор билан ҳисоб-китоб вақтида фойдаланилмайди. Савдода бўлиши мажбурий бўлган саккиз турдаги озиқ-овқат маҳсулотларидан шакар йўқлиги аниқланди.

Биз юқорида Тошкент шаҳри учта туманининг ҳиссадорлик жамиятлари ҳақида фикр юритдик. Лекин бу билан туманлардаги жамиятларнинг барча дўконларида аҳвол яхши, улардаги назорат-касса машиналари кўнгилдагидек ишлаб турибди, деган хулоса чиқариб бўлмайди. Мана яна баъзи мисоллар. Сергелидаги «Ас-Сара» жамоа корхонасига қарашли 3-дўконда назорат-касса машинаси бўла туриб у ишлатилмайди. «Улуғбек юлдузи» жамоа корхонаси дўконида эса 10 минг 946 сўм пул назорат-касса машинаси ҳисобидан ўтмаган.

Акмал Икромов туманига қарашли «Низомовлар» жамоа корхонаси дўкони сотувчиси Қ. Ёқубжонов хоҳласа назорат касса машинасидан фойдаланади, хоҳламаса йўқ. «Акмал Икромов савдо» ҳиссадорлик жамиятининг 35-дўкони сотувчиси О. Муҳамедов харидордан 3 сўм 10 тийин ортиқча пул олиб қолган. «Сарвар-савдо» жамоа корхонаси озиқ-овқат дўкони сотувчиси Б. Ҳакимов билан ҳам худди шундай ҳол рўй берди. У бир харидордан 5 сўм 20 тийин уриб қолибди.

«Бектемир» ҳиссадорлик жамиятига қарашли 16-озиқ-овқат дўконидаги бўлган воқеа ҳаммасидан ошиб тушди. Шу дўкон сотувчиси Б. Алламуродов харидор ҳақидан 48 сўм, яна бир сотувчи Г. Қодирова эса 5 сўм 14 тийин уриб қолишди. Ҳар иккала сотувчи харид вақтида назорат-касса машинасини ишлатмаган. Дўкон мудири К. Муҳамедова 7 минг 494 сўмлик ортиқча идишни қаердан олганлигини «айтиб беролмади». Дўкон пештахталарига ўрнатилган нарх кўрсаткичлари харидор кўзига кўринмайдиган жойларга қўйилган. Савдода шакар йўқ.

Рустам ЖАВҲАРОВ,
Тошкент шаҳар Давлат солиқ бош бошқармаси савдо ва умумий овқатланиш корхоналарини назорат қилиш шўъбаси бошлиғи.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Саҳифамиз меҳмони

ҒАНИ АКАНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ТАНИШУВ

— «Уйланаман, всё!»

Бу сўзлар қаердадир қулоғингизга чалингандек-а? Эслай-эслай деб турибсиз...

Автобус бекатига чиқиб кир ювадиган «Куёв» ҳақида эшитганмисиз? «Олтин девор» тагидан бир хум тилла топиб олиб, гоҳ кулиб, гоҳида йиғлаб, ўзини йўқотиб қўйган мулла Мўминни биларсиз балки? «Чинор остидаги дуэл»да, «Темир эркак»-у, «Темир хотин»лардан «Тўйлар муборак, дея «Суюнчи» олаётган одамни таништирмасак ҳам бўлади. Топдингиз, у киши Ўзбекистон халқ артисти Ғани Аъзамов бўладилар.

АВВАЛ МУАЛЛИМ, СЎНГ...

— 1929 йил... Ўзбекистонда янги алифбога ўтилаётган пайтлар. Мен мактабда муаллимлик қилардим. Маориф соҳасидаги мутасаддилар мени чақириб, давлат труппаси (ҳозирги Ҳамза театри)га муаллим этиб тайинлашди. Ўша пайтларда театрда Маннон Уйғур, Етим Бобожондек режиссёр, Шукур Бурҳон, Аброр Ҳидоятовдек буюк актёрлар меҳнат қилишар, мен эса уларга янгича алифбодан сабоқ берардим. Ўқиш тугаб, уларга шаҳодатномаларни топширишгач, Сиддиқ Ҳожи исмли комик ижрочи «Менга шогирд тушасиз, домлаликни қўйинг-да артист бўлинг» дея маслаҳат бериб қолди. Труппа директори мендан сўраб ҳам ўтирмай, ишга олинишим ҳақида буйруқ бериб юборибди.

САҲНАГА ИЛК ҚАДАМ

— Дастлабки пайтларда саҳнага чиқишга бироз журъат етишмайроқ турди. Кунларнинг бирида саҳна ортида эдим. Сиддиқ Ҳожи мени тўсатдан саҳнага итариб юборди, у ерда эса Ҳиндистон инқилобига бағишланган спектакль кетаяпти. Мен ўзимнинг кундалик кийимимдаман. Ижрочилар ҳайратда, томошабинлар кулгидан ўзларини тўхтатолмайдилар. Шундан кейингина саҳнага дадил чиқа бошладим.

1930 йилдан то ҳозирги вақтгача юздан ортиқ ролларни ўйнадим. Олтмиш олти йилдан бери театрда нафас оламан. Турли қийинчиликларга ҳам қарамай театрни сира тарк этмадим.

Ойнаи жаҳонда, радиода, кинода, театрда ижро этган ролларимни хулқ-атворимга мослаштиришга ҳаракат қиламан. Аслида ҳам шундайку, ижрочининг феълига қараб роль беришга интилишади. Лекин ижро этиш қанчалик қийин бўлмасин, уни ўзлаштириб, ўз ўрнига қўйиш ҳамма артистнинг қўлидан келавермайди. Бунинг учун кишида туғма истеъдод бўлиши керак.

Баъзан сўраб қолишади: «Ғани ака, фарзандларингиз орасида нега артистлар йўқ?» деб. Синаб кўрсам болаларимда артистлик истеъдоди йўқ экан. Шунинг учун ҳам улар бошқа соҳани танлашган.

ИНСТИТУТНИНГ КЎЧАСИ ҚАЕРДА?

— Мен, Наби Раҳимов, Шукур Бурҳон махсус театршунослик институтининг кўчасидан ҳам ўтмаганмиз. Шукур раҳматли ижро пайтида ролга тўлқинланиб, бутун вужуди, онги, юрак-юраги билан киришиб кетарди. Аммо ўзи бундан сира қониқмас, «Мен яна ҳам яхшироқ ижро этишим мумкин эди» дея ранжирди. Миршоҳид Мироқилов эса ўз қаҳрамонига мосроқ одамни кўча-кўйда, дўконми, бозорда учратиб қолса, ўша одамни кузатиб, кетидан кетавераркан. Ахийри уйига олиб бориб қўйиб, қайтиб келаркан.

Эркин Воҳидовнинг «Олтин девор» пьесасини ўқиб чиққач, қисқа вақт мобайнида неча-неча ҳолатга тушишим кераклигини тасаввур эта бошладим. Воқеа жараёни эса кескин ўзгарувчан. Бир шифокор дўстим руҳий касалхонага бориб озгина кузатишни маслаҳат қилди. Бош врачга мурожаат қилсам у киши «Касалингиз борми?» дейди-я, қаранг. Муддаомни айтувдим, ёрдамчисини чақириб «Ғани акага фалон-фалон палатани кўрсатинг» деди. Спектаклнинг жонли чиқишига ҳам шу сабаб бўлгандир балки.

Кўчаларда кетаётсам одамлар кулиб-кулиб, мен билан сўрашадилар. Икки оғиз суҳбатлашиш истагини билдиришади. Бундан нега ҳам хурсанд бўлмай. Демак, менинг ижроим яхши чиқибди, ишонарли экан у.

ИСТАКЛАРИМ

— Ёшларга бирдан бир тилагим кўпроқ ўз устида ишлашса. Керак бўлса режиссёрлардан маслаҳат олишса дейман. Яратаётган роллари ўзларига ёқсаю бошқаларга маъқул келмаса бунинг нима фойдаси бор. Қўйилажак асарнинг ҳолатидан, ички дунёсидан, муаллиф нима демоқчи, шуларни тўғри тушунган ҳолда ишга ёндошсалар кўнгилдагидек бўларди.

Кулгисевар халқимизга эса тинчлик-тотувлик, оилаларига қутбарака, фаровонлик, ишларига ривож тилайман. Кулги ҳамиша ҳамроҳлари бўлсин!

Назокат УСМОНОВА ёзиб олди.

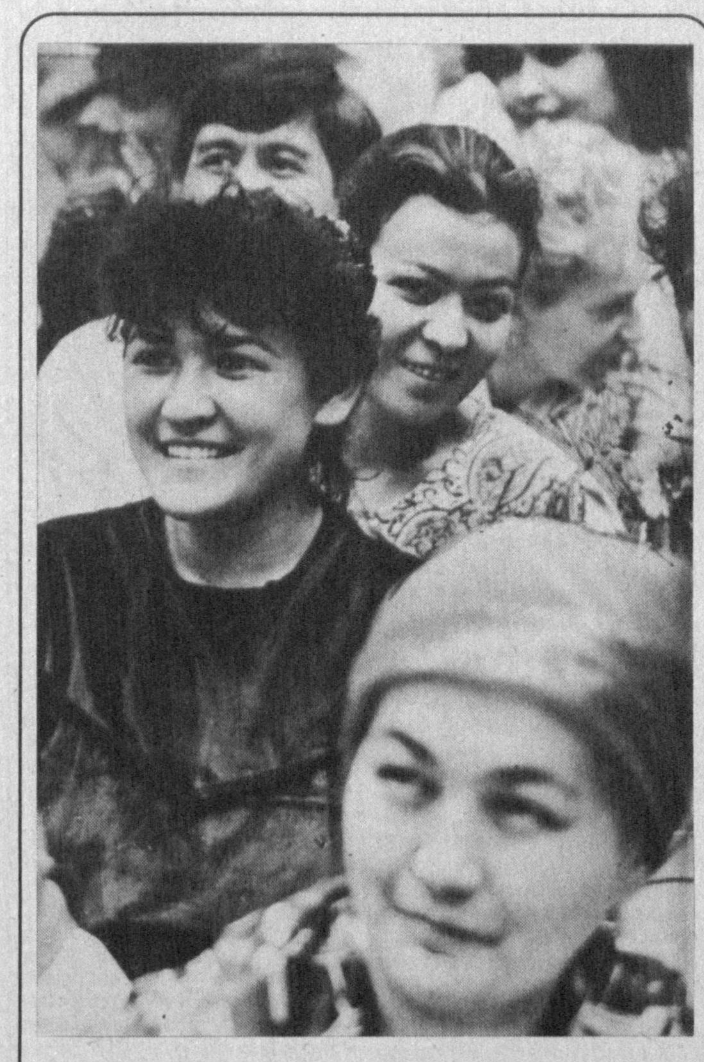

— Қани, бу гапга аскиячи қандай жавоб қилар экан?
Рустам Шарипов олган сурат.

«ҚАСПАРОВ БЎЛСАНГ ҲАМ ЧИРАНМА...»

ҲАЖВИЯ

Тушлик пайтда ошхонадан ошхонага югуриб юриб, ҳартугул юзи билан қўллари гўшт ёғларидан ялтираган бир кабобчи укамизнинг икки сихдаги тўрт дона туршакдай қотган чандир гўштини ярим соат чайнаб, жағим толиб, қийшиқ тишларимни кавлаб, ишхонага келиб энди ўз хонамга кирганим ҳам шу эди, телефони қургур жиринглаб қолди.

— Алло, эшитаман.

— Енгилмасов, ўзингмисан? Сен бола, қаёқларда юрибсан ўзи? Бир соатдан бери сени топиш ўлимдан қийин бўлди-ку. Бу қанақаси, ўзи? Сенларда тартиб деган нарса борми, ё йўқми? Дарров менга кир, кутиб ўтирибман,— деган бўлим бошлиғимизнинг овози бугун бошқача эшитилди менга.

«Нима бўлди экан» деб жоним ҳалқумимга келиб, юрагим пўкиллаб, шошганимдан акамизнинг кабинетини ҳам тақиллатмай кириб борсам, бошлиқ Қасар Қайтмасов акахонимиз шахмат тахтасига тепадан тикилиб қараб турган эканлар. Менга қараб, кўзи билан ишора қилиб «Эшикни бекитиб ёп» деганига дарров тушундим. Эшикни ёпиб, қоққан қозиқдай турибман.

— Нега турибсан, ўтир! Тушлик пайтда кучингни яна бир синамоқчи эдим, болакай!

Қасар акамнинг чақиргани сабабини энди тушуниб, юрагимнинг пўкиллаши пасайгандай бўлди. «Йиқилган курашга тўймас» деганларидек, бўлим бошлиғимиз ҳар куни 2-3 марталаб чиройли «мот» олсаларда шахмат ўйнашни қўймадилар. Ўйнаса майли, лекин фақат мен билан ўйнайдилар-да.

— Қандоқ бўлар экан, тушлик вақтимиз...— деб оғиз очганимни биламан:

— Сен бола ўзингдан кетма! Ҳали гап қайтарадиган ҳам бўлдиларми? Бўлимга ким жавоб беради, сенми ё менми? Ўтир!— деб сўзимнинг ярмисини ютиб юборишимга мажбур қилдилар. Нима ҳам қилар эдим, бошлиқ бўлсалар. Иложсиз ўтирдим.

— Мана кетдик,— деб Қасар акам шахмат тахтасини тарс эткизди.

Ўйин бошланиб кетди. Иш яна ордона қолди. Бугун битадиган ишларим яна эртага қолгани аниқ. Хаёллар билан бўлиб, ичимни ит тимдалагандай эзилиб ўтирсам:

— Ҳа бола, қалайсан энди? Давай, юр! Ўйин мана мундоқ бўптида,— деб хахолаб кулиб, хонани бошига кўтариб юборди бошлиғимиз.

Уйқудан қолиб, кўзи илиниб кетган одамдек чўчиб тушиб, тахтадаги вазиятга астойдил тикилишга тўғри келди. Ўйин мураккаблашиб, кундагидан ҳам узоққа чўзилиб кетди. Бир вақт Қайтмасов кулишдан тўхтаб, икки қўли билан бошини чангаллаб кўп вақт қайси бир донасини юришни билмай саросимага туша бошлади. Аҳволи танг. Кўп ўйланиб, ўзини бир у ёққа, бир бу ёққа ташлаб, хиргойи қилиб тенгсалиб ўтирди. Сезиб турибман, менга яширинча қараб-қараб қўяди.

— Цугцванг,— дедим мен.

— Нима дединг, у нима деганинг яна?

— Цугцванг деб, шахмат партиясида икки рақиб шахматчининг бири оғир вазиятда қолиб, ўзи учун фойдали юришлари қолмай, фақат рақиби учун фойдали бўладиган юришни юришга мажбур бўлиб қолган вазиятни айтадилар, ака,— дедим мен ҳам кулиб.

— Сен нималар деб валдираб кетдинг? Шунда менинг фойдали юришим қолмади дейсанми? Ҳозир кўрамиз, бола. Жа, ҳалиги Каспаров бўлсанг ҳам, ўзингни бос, болакай. Кўрамиз, кўрамиз... Чиранма ғоз... — деб яна бироз ўтирдида, кейин тўсатдан тахта устидаги шахмат доналарини қўли билан бир уриб хонага жаранглатиб сочдида, ўрнидан туриб:

— «Цугцванг» деган балони сен қаёқдан биласан-а, Енгилмасов? Шуни айтчи менга. Кечаги «Цейтнот» деганинг камдек, «Цуг-цуг-цугцванг»ми, нима эди, э, падарига лаънат шахматингни ҳам,— деди алам қилгандай, лекин овози ҳар доимгидан майинроқ чиқди.

Мумкин, шахмат доналарини ҳалигидек сочганига уялдими экан. Билмадим. Лекин Қасар акам уяладиганлардан эмаслиги яна белгили.

— Китобдан-ку, китобдан ака,— дедим мен сочилган доналарни ердан йиғар эканман.

— Ҳа, майли, ўзим ҳам айтдим-а, бу тирмизак қаёқдан билағон чиқди деб... Эртага шу китобингни менга олиб кел-да, кейин сенинг шахмат ўйнаганингни кўрмайин бола, тушундингми?

— Тушундим, тушундим ака, ўзингиз чақиргач...

— Чақирсам, менинг сенга ўхшаб йил охирида берадиган ҳисоботим йўқ. Ҳисобот берадиган сен. Шунда, ҳали... нима дединг?

Цуг-цугцвангмиди? Ҳа, цугцванг. Ҳисобот вақтида ўзлари оғир вазиятга тушиб қолиб, ҳоллари танг бўлмасинлар яна. Цугцвангнинг акасини ўшанда кўрадилар болакай. Ҳа-ҳа-ҳа... Менинг Қасар Қайтмасов эканимни яхши билмайдилар эканда, а? Бўпти, бор ишингни қил! Эртага китоб эсдан чиқмасин, китоб,— деган пайтда мен эшикни очиб жуфтакни уриб қолдим.

Хонамга келиб соатга қарасам, во ажабо, қайси кўз билан кўрайки, соат миллари беш яримни кўрсатиб турган эди. Яна кўзини қисиб «ку-ку-ку» деганига ўлайми? Бугунги ишга ҳам қор ёғди. Вақт ҳам шунча тез юрадими, а?.. Қаёққа шошади? Ярим соатда ернинг ёриғини ямармидим? Ҳа, майли, эртадан бошларман. Фақат, Қасар акам айтганларидек йил охирида ўзимнинг «ҳолим танг» бўлиб, «Цугцванг» га тушиб қолмасам...

О, худо, ўзинг асра!

Қулназар ИБРОҲИМОВ.

Кулинг дўстлар, умрингиз узун бўлади

Юсуфжон қизиқ ШАКАРЖОНОВ.

БОЛАНИНГ ТИЛИ ШИРИН

— Нодиржон, секин меҳмонларнинг олдидан дадангни чақириб чиқ, — деди ойиси.

— «Дадаси», сизни «ойиси» чақиряпти, — деди Нодир уйга кириб.

* * *

Математика ўқитувчиси ўқувчидан сўради:

— Собир айт-чи, сенинг 2 сўминг бор эди, Қодир 5 сўм беради, шунда сенда қанча сўм бўлади?

— Ҳечамда, у жудаям қизғанчиқ бола. Барибирам менга 5 сўм бермайди, — деди Собир.

* * *

Иккита бола бир-бирига мақтаняпти.

— Мен катта бўлсам зўр юрист бўламан, — деди биринчи бола.

— Мен катта бўлсам зўр юристларни ўқитаман, — деди иккинчи бола.

Тиловат СОАТОВА.

Интермедия

БОШЛИҚНИНГ ХОТИНИ

Корхонага янги бошлиқ тайинланди. Қабулхона. Бошлиқнинг биринчи иш куни. Котиба киради.

КОТИБА: Камтар Отаевич, сизнинг қабулингизга бир аёл кирмоқчи?..

БОШЛИҚ: Аёл дедингизми? Қизиқ? Нима иш билан келибди?

КОТИБА: Билмадим. «...Бошлиқларингизга жуда зарур гапим бор», деяпти. Ҳа, айтгандек, сизга «гапи бор» аёл жуда ҳам гўзал. Қомати ҳам роса келишган. Чап юзида...

БОШЛИҚ: Мошдек, бежиримгина холи ҳам бор?! Шундайми?

КОТИБА: Жуда тўғри! Айниқса, пальтосининг...

БОШЛИҚ: Ёқаси — шимол тулкисининг мўйнасидан? Топдим-ми?

КОТИБА: Қойил, топдингиз-а?! Биласизми, аёлнинг оёғидаги қолипдеккина этикчаси...

БОШЛИҚ: .. Италия маҳсулоти! Агар эътибор берган бўлсангиз, этикчанинг пошнаси ва учида ялтироқ мисдан нағали ҳам бор.

КОТИБА: Қўлидаги сумка...

БОШЛИҚ: ... Тимсоҳ терисидан, ранги қора. Елкасига осиб олса ҳам бўлади. Занжири бронза билан никелланган.

КОТИБА: Демак, сиз у аёлни...

БОШЛИҚ: ... Танийман! У менинг «импорт» молларга ўч хотиним!?

КОТИБА: Ҳм..м шундай денг?! Демак, кеннойимиз эканларда...а?

БОШЛИҚ: Худди шундай. Аммо, кеннойингизни ҳузуримга киритманг! «Бошлиғимиз бугун ҳеч кимни қабул қилмас эканлар», денг.

КОТИБА: Нега, ахир?

БОШЛИҚ: Чунки кеннойингиз менинг қабулимга бежиз келмаган. «Тижорат»чи дугоналаридан бирортаси «янги моллар»дан келтирган куни, зудлик билан менинг ишхонамга етиб келадиган «одати» бор. Демак, янги ишхонамда ҳам ором йўқ эканда-а?

Абдуазиз ҲОШИМОВ.

ИКИР-ФИКРЛАР

● «Мен бу уйда туришни истамайман, «дом» топинг.

(Тантиқ келинчакнинг эрига айтгани)

● «Шундай пайтда юз грамм «оби-замзам» бўлса-ю, бутун ғамлардан фориғ бўлсанг.

(Ичкиликка ружу қўйган кишининг орзуси).

● «Сиз учун дунёнинг нариги бурчагига ҳам бориб келишга тайёрман».

(Ошиқ йигитнинг «ваъда»си).

● «Қуруғи»ни секин тортмага солиб қўйсангиз...»

(Пораҳўрнинг сўзи).

● «Шапка»сини берсангиз, дўппини оласиз.

(Юлғич савдо ходимининг сўзидан).

● «Сомсага тайёрланган масаллиқнинг пиёзи камлиги учун бозорга кетдим».

(Сомсахона эшигидаги эълон).

Шоира АБДУТОЛИПОВА.

ҲАЗИЛ ШЕЪРЛАР

Кўпдан бери ҳажвий шеърлар ёзишга иштиёқим баланд. Озми-кўпми машқларим матбуотда чоп этилиб турибди. Кўнгил экан-да, Мусамат деган танишим бор. Унинг қилиқлари кўп турфа. Шуни қаламга олиб Мусамат ҳақида бир нечта машқлар ёздим. Уни ўқиганлар Ўзбекистон халқ шоири Эркин Воҳидовнинг Матмуса ҳақидаги шеърлари борку, дейиши мумкин. Ростини айтганда, севимли шоиримизнинг Матмуса ҳақидаги шеърлари менга илҳом берди. Сиз ўқийдиган ушбу шеърларни атоқли шоиримизга бўлган ҳурматим деб билгайсиз.

МУСАМАТНИНГ ХОТИНИГА ДЕГАНИ

Эшитгил сен,
Менинг айтар сўзимни
Таништирай,
Боплаб сенга ўзимни.
Мен эрингман,
Сен хотиндурсан менга.
Не истарман —
Сен кўнарсан, бил,
шунга!
Турмўш қизиқ
Кўпдир ўри, чуқури
Бўлар шодлик,
Бўлар ғовға-чуғури.
Нима топсам
Рўзғор деган тўрвада.
Ош емасанг
Кўнгин ёвғон шўрвага.
Тилни тийгин
Чертмай машшоқ
торидай,
Атлас кийгин
Қўлимда пул борида.
Чидаш берсанг,
Тинч ва тотув яшайсан.
Неки насиб,
Биргаликда ошайсан.
Чидамасанг,
Биласанми, нетарсан:
Калишингни
Олиб қўлга, кетарсан.
Мусаматнинг
Айтган сўзи шул бўлар.
Яхши бўлсанг
Тоабад у қул бўлар.

МУСАМАТНИНГ ОШИҚЛИГИ

Йўлда кўрдим бир
малак,
Худди қанду қандалак.
Кийган либоси ипак,
Қорақош, оппоқ билак.
Беором бўлиб юрак,
Ура бошлади тик-так,
Кўнглимга келди тилак:
«Висолга етиш керак»
Дардида бўлдим ҳалак,
Илашдим мисли этак.
Оҳ урдим етти фалак —
Гирдобда, мен
чархпалак.
— Раҳм айлагин, эй
малак,
Гулзордаги капалак,
Қилмагин мени ҳалак.
Тўкай боримни лак-лак.
Эриди музли юрак,
«Хуш бўлинг» — деди
малак. —
Сизда бордир оқбилак.
Менда эса шерюрак...
Улар бизни суярлар,
Васлимизга тўярлар.
Агар қилсак хиёнат,
Ҳовончада туярлар.
— Оҳ, айланай
сўзингдан.
Ҳамда шаҳло
кўзингдан,—
Дея ошиқ Мусамат
Кетиб қолди ўзидан...
Кўзин очса қошида,
(Ёстиғи ҳўл ёшидан)
Хотини юм-юм йиғлар
Ўтирволиб бошида..
Мусамат ўз ҳушида,
Хато йўқдир ишида.
Оқбилакли жононни
Кўрган экан тушида.

МУСАМАТНИНГ КУЙ ЯРАТГАНИ

Сайр қилиб Мусамат,
Келди Дониш
қишлоққа.
Бироз ором олай деб
Кириб борибди боққа.
Кўрса боғ ўртасида
Катта майдон бор
ҳали,
Савлат тўкиб турибди.
Матмусанинг ҳайкали.
— Тўғри, — дебди
Мусамат. —
Матмуса машҳур одам.
Зиёрат қилиш учун,
Кўплар қўйишар қадам.
Матмусанинг ишлари,
Ёйилган кенг оламга.
Эркин Воҳид тоғаси,
Олган уни қаламга.
Созандалар куй чалар
Матмуса танбурида.
Новвойлар нон ёпишар
Матмуса тандирида.
Ошпаз қўлида ўйнар,
Матмусанинг лагани.
Одамлар навбат кутар,
Лаганда ош егани.
Унинг кийган қалпоғи,
Ҳаммага бўпди «мода».
Айримлари қалпоққа
Қуйиб ичаркан бода.
— Тўхта, — дебди
Мусамат,
Чўкиб ҳайкал пойига.
Матмусанинг ҳурматин
Мен ҳам қўяй жойига.
Матмусани олқишлаб,
Яхши бир куй яратай.
Бу боққа файз бериб,
Ўша куйини таратай.
Оппоқ, катта дафтарни
Нотага тўлғазибди.
Шундай қилиб Мусамат
Мусиқасин ёзибди.
Ҳеч қайси бир бастакор,
Бундай куйни битмаган.
Ҳеч бир инсон ҳеч
жойда,
Бундайин эшитмаган.
Қайтиб келиб Мусамат,
Дониш қишлоқ боғига.
Ўзи топган куйини,
Минғирлар димоғида.
Ҳеч ким уни эшитмас,
Қилмайди биров
«роҳат».
Матмусани эсласа,
Минғирлайди Мусамат.

Ортиқбой ЮСУПОВ.

БИР ЧИМДИМ ҚАҲҚАҲА

Тарих музейига кирган ёши ўтинқираган аёл музей экспонати ҳисобланган ўриндиққа ўтириб, дам оларди. Назоратчи келиб, уни огоҳлантирди:

— Ўриндиққа ўтириш мумкин эмас. У Людовик XIVники.

— Нима бўпти! — деди аёл. — Келса бўшатиб бераман.

* * *

География ўқитувчиси компасдан шимол ва жанубни қандай қилиб топишни доска олдида жавоб бераётган ўқувчига тушунтирарди.

— Милни кўряпсанми? — сўради у компасни кўрсатиб.

— Олдинда шимол. Орқангда нима бор?

Ўқувчи қип-қизариб кетди.

— Шимимнинг йиртиғи кўриняптими?

* * *

Эрталаб эр хотинидан сўради:

— Кўзим остидаги кўкарган жойни кўриб қандай хаёлга бординг?

— Ҳеч қанақа. Келганингда кўкарган жой ҳали йўқ эди, — жавоб берди хотини.

* * *

Кўчада кетаётган эркакни бир аёл тўхтатди:

— Сиз, албатта менинг 36 боламдан бирининг отаси бўлсангиз керак.

— Бу гапни қаёқдан олдингиз? — деди капалаги учиб эркак.

— Қўрқманг, мен ўқитувчиман.

* * *

— Айбдор, — сўради судья, судланувчидан, — нега шу қутини бузишдан олдин унинг эгаси бўлган кампирни ўлдирдингиз?

— Қутичага, жаноби судья, «Менинг ўлимимдан кейин очилсин» деб ёзилган экан-да!

Тоҳир МАҲКАМОВ тайёрлади.

Аскиячи ҳаётидан ҳангомалар

БОБОСИНИНГ ҚАЛПОҒИДА ЁТГАН ТУРСУНБОЙ

Турсунбой Файзиев ўзининг қисқа умри мобайнида шинавандалар назарига тушиб халқ сайилларида, байрам тантаналарида ичакузди аскиялари билан қатнашиб халқимизнинг ҳурматини қозониб кетди. У республика бўйича ўтказилган аскиячилар танловининг совриндори бўлди. Турсунбой ниҳоятда ҳозиржавоб аскиячи, рақибининг чандиш ва қочириқларига мос жавобни тез ва аниқ топа олар, мавзудан четга чиқмай уни бойитиб, янги қирраларни очиб берарди. Баъзан дўстларининг атайлаб уюштирилган «шумлик»ларига «илинган» вақтлари ҳам бўлиб ундан усталик билан чиқиб кетарди. Қуйидаги ҳангомалар унинг гўдаклигидан тортиб улғайган пайтигача бўлган ҳаётидан айримлари, холос.

●

Турсунбой — лампа шишадек кичик ва нимжон, етти ойлик туғилган бола эди. Чақалоқлигида бошқа гўдаклар сингари бешик ёки беланчакда эмас, бобосининг қалпоғида ётган. Бир куни чақалоқдан хабар олгани болохонага чиққан онаси Раҳима ая ухлаб ётган Турсунбойни ўзи ётган қалпоғи билан жойидан топа олмади. Қалпоқ уйда ҳам, ҳовлида ҳам кўринмас эди. Бу вақтда уйга биров кирмагани ҳам, чиқмагани ҳам Раҳима аяга аён эди. Шу орада қўшни аёл мева териш учун боққа кириб, аранг чиқаётган чақалоқ овозини эшитади. Аёл не кўз билан кўрсинки, қалпоқда Турсунбой паст овозда йиғлаб ётар, ёнида эса ариқ омборидан қалпоқни тишлаб олиб ўтган катта бароқ мушук уни кузатиб ўтирар эди. Қўшни аёл қалпоқни кўтариб пастак девор наҳрасидан ўзини қаерга қўйишни билмай юрган унинг онасига узатар экан:

— Уғлингиз йиқилса, ер тишлайдиган бола чиқар-ов, — деган экан.

●

Кунларнинг бирида йўргакланган Турсунбойни кўчага кўтариб чиққан унинг опаси болани эшик ёнидаги ёнғоқ дарахти тагига ётқизиб, ўзи ўртоқлари билан ўйнаб кетди. Шу вақт кўчага чиққан қўшни аёл йўргакланган жинқарча болага кўзи тушиб, «Кексалар ёнғоқ дарахти тагида ажина бўлади, дейишар эди, қўғирчоқдек келадиган бу бола ўша ажина бўлса керак», деб ўйлади ва беҳуш бўлиб йиқилди. Аёл бир неча дақиқадан кейин ўзига келди, лабларига қубба-қубба учуқ тошиб, шу баҳонада бир ой ётиб олди. Тузалгандан кейин ҳам кулганда оғзи бир томонга қийшаядиган бўлиб қолди. Кейинчалик Раҳима ая Турсунбойни унинг ҳовлисига кўтариб чиққанда:

— Ҳа, ажина болам, катта йигит бўлиб қолдингми? — деб эркалади қўшни аёл.

Раҳима ая ҳам боласини уришган бўлди:

— Тили чиқмасдан бурун сизни қўрқитган бу бола, тили чиққандан кейин милтиқнинг ўқи бўлса керак.

●

Халқлар Дўстлиги саройида уюштирилган «Кулиб, тинглаб, дам олинг дўстлар» кўрсатувидаги аския пайровида Турсунбой Файзиев қўли баланд келган ҳолда саҳнадан тушди. Ташқарига чиқишгандан кейин Жалолиддин Раҳимов сўради:

— Турсунбой, боя «Белимга бод келиб қолди», деган эдингми?

— Ҳа, шундай.

— Ўша бод белингга эмас, тилингга келса бўлмасмиди?

●

Бир катта анжуманда тошкентлик аскиячилардан Турсунбой, Жалолиддин Раҳимов, Жамолиддин Зайниддинов, Фозилжон Султонов, Абулқосим ва Эркин Тўйчиевлар иштирок этди. Ўртага ташланган аския пайровларининг ҳаммасида улоқ Турсунбойда кетганини кўрган Абулқосим ака:

— Турсунбой, етти ойлик бўлиб туғилган ҳолда ҳаммамизнинг патимизни тўзитиб юбораяпсан, тўққиз ойлик расмана чақалоқ бўлиб туғилганингда бизни ўлдириб қутулар экансан-да, ҳумпар,— деди.

●

Турсунбой иштирок этаётган дўстлар даврасида уларнинг хотинлари эрларига қайси вақтда, қандай муомала қилишлари ҳақида гап кетди.

— Менинг хотиним, — гап бошлади биринчи дўсти, — кечки овқатга тайёргарлик кўраётган вақтда кичкинамиз ётган бешикни тебратиб турсам, тилидан бол томади.

— Эрталаб ва кечқурун ҳовлига сув сепиб берганимдан кейин бизнинг хотиннинг айланиб ўргилишини кўрсангиз, — деди иккинчи дўсти.

Учинчи дўст «уҳ» тортиб гап бошлади:

— Эрталаб дўкондан сут олиб келиб, жужуқларни боғчага олиб бориб қўймасам, хонимимиз сайраб, ёнғоқ чақадиган жойи бизнинг азиз бошимиз бўлиб қолади.

Суҳбатга Турсунбой якун ясади:

—Менинг хотиним маош олиб келган куним Мулла Турсунбойжон ака, дам олинг; беш кун ўтгач, Турсунбойжон ака, овқатланиб олинг; ўн кун ўтгач, Турсунбой ака, молларга қаранг; ўн беш кун ўтгач, Турсун ака, болага қарасангиз-чи; йигирма кундан кейин эса, вей, сиз ҳам эркакларга ўхшаб билиб-билиб ишингизни қилсангизчи, — дейди.

●

Маҳалла чойхонасида ташкил этилган «Қари бор уйнинг зари бор» мавзусидаги кечага кўпчилик маҳалладошлар ташриф буюрди. Кеча бошланмагани учун эрмакталаблардан бири Турсунбойни мазах қилмоқчи бўлиб:

— Турсунбой, базмларда уч-тўрт оғиз валдираб пул оласан, бойишнинг осон йўлини топиб олдинг-да, — деди.

— Қизиқ экансиз-ку, — жавоб берди Турсунбой, — аввало, тўйга пул топиш учун бормайман, уларнинг орасидан айримлари чўнтагимга беш-ўн сўм солиб қўйса, ўз розилиги билан, ўйнаб-кулиб беради. Аскиячи эмас, ғассол бўлганимда отангизнинг ўлигини ювсам, сиз бечора йиғлаб туриб пул берар эдингиз.

Гап отган кишининг ранги оқарди, лаблари пириллаб оғзи очилди, лекин гапиришга мажоли келмади. Шунда оқсоқоллардан бири:

— Турсунбойга гап отиш — арининг инига чўп тиқиш билан баробар эканини билмайсанми, хом сут эмган банда, — деди.

●

Кунларнинг бирида Турсунбойнинг ҳазилкаш дўстларидан бири деди:

— Турсунбой, икки ҳафта бўлди, сендан 4 та ҳовли нарига бир прокурор аёл кўчиб келди, ҳар куни эшигинг олдидан бир неча марта ўтади, хабаринг борми?

— Қулоғимга чалингандек бўлувди.

— Сенда жиндек фаҳм-фаросат бўлса, ўзинг ўлгудек қурумсоқ бўлмасанг, гилос, ўрик ва кўксултонларинг пишиб ётибди, уни уйингга чақириб, меҳмон қилиб, шу баҳонада яхши қўшничилик вазифангни адо қилмайсанми?

— Бунинг қийин жойи йўқ.

Турсунбой эртаси кечга томон ишдан қайтаётган аёлга:

— Қўшнижон, янги ҳовлига яхши жойлашиб олдингизми, бир пас уйга кириб ўз қўлим билан етиштирган мевалардан тановул қилиб кетинг, — деди.

Янги қўшнининг раъйини қайтаришни ўзига эп билмаган аёл ноилож хонадонга қадам босди. Мева-чевалар узилиб, ювилиб дастурхонга келтирилган пайтда ҳазилкаш дўст томонидан обдон «қулоғи пишитилган» Турсунбойнинг хотини кўча эшикдан ғазаб отига миниб кириб келди. Воқеага тушунган Турсунбой дарров қўлига рўмолчасини олиб, «йиғлай бошлади».

— Ҳа, намунча, — деди хотини, — боядан бери хандон ташлаб кулиб ўтирган одам нега йиғлашга тушдингиз?

— Шўрим қуриб қолди, хотинжон, — ҳиқиллаб жавоб берди Турсунбой, — мана бу прокурор аёл «Ўтган куни аския кечасида хато гап айтиб юборибсиз, энди сизни қамамасак бўлмайди», деяпти.

— Вой, айланай опажон, бу кишини қамасангиз мен бешта бола билан қаёққа бораман, шу сафарча кечиринг.

Ўт бўлиб ёниб турган хотин сув сепгандек пасайиб, ҳайронликдан гаранг бўлиб турган аёлни зўрлаб сўридаги кўрпачага ўтказди.

Кўпни кўрган, сезгир прокурор мийиғида кулиб деди:

— Майли, келин ва болаларнинг ҳурмати, бу сафар кечираман, лекин бундан кейин оғзингизга қараб гапирасиз, хотинингизнинг чизган чизиғидан чиқмайсиз!

— Чизган чизиғидан чиқсам, оёғим синсин, опажон!

Шу баҳона икки хонадон ўртасида қадрдонлик бошланди.

Убайдулла АБДУЛЛАЕВ.

Келажагимиз — мактабда

ИЗЛАНИШЛАР — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Гўё кечагина мактабларда биринчи қўнғироқ чалиниб, ўқишлар бошлангандек эди. Кўз очиб юмгунча ўқув йилининг ҳам ярми тугай деб қолибди. Биз пойтахтнинг Ҳамза туман халқ таълими бўлимида бўлиб, ана шу вақт мобайнида эришилган натижалар билан қизиқдик.

— Ўтган ўқув жараёнидан муайян қониқиш ҳосил қилдик,— дейди туман халқ таълими бўлими мудирининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари Нэлла Федосева.— Хусусан туманимизнинг 18 та алифбосиз синфлари мавжуд бўлган мактабларида муваффақиятлар анча сезиларли. Масалан, 166-мактабда иқтисод асослари, 307-мактабда комплекс йўналишлар, яъни иқтисод, чет тиллар ҳамда мусиқа сирлари чуқур ўргатилмоқда. 244-мактабда эса бир неча йилдан буён Тошкент Давлат тиббиёт институти билан ўзаро алоқалар ўрнатилиб, институтга ҳар томонлама билимдон талабаларни етказиб бермоқда. Бу ўқувчиларнинг 80 фоизи тест синовларидан муваффақиятли ўтишиб билимларини амалда исботлашмоқда.

Ёшларни соғлом тарбиялаш, уларни кўпроқ спорт ўйинларига жалб этиш мақсадида биз бу йил илк бор туманнинг 153-мактабида ҳарбий спорт синфини, 177-мактабда эса махсус футбол ҳамда 204-мактабда қўл тўпи бўйича шуғулланадиган синфларни тузгандик. Ҳозир ўқувчилар ўртасида бу синфларга нисбатан қизиқиш жуда катта. Ҳатто қўшни мактаб ўқувчилари ҳам бу ерга келиб шуғулланишмоқда. Талаб ва истакларни ҳисобга олиб бошқа мактабларимизда ҳам шундай синфларни тузмоқчимиз. Зеро, ўқувчиларни тўғри йўналтиришда спорт ўйинларига тенг келадиган бирор бир омил йўқ.

Фарида Жўраева бошқариб келаётган мактабни нафақат шаҳримизда, балки республикамизнинг турли бурчакларида яхши билишади. Чунки бу илм масканида Ўзбекистон халқлари тарихи чуқур ўргатилади. Яна бир мактабимиз — 69-ўқув масканида эса болаларни меҳнатга йўналтириш, уларга ёшликдан металларга турли нақшлар солиш сирларидан воқиф этиб борилади. Шунингдек, бу ерда лотин алифбосини муваффақият билан амалда қўллаб келишаётир.

Кадишев кўчасида жойлашган 151-мактаб ҳақида ҳам анча илиқ гапларни айтиш мумкин. Уни бир неча йиллардан буён истеъдодли мураббий Альбина Дубицкая бошқариб келади. Мактаб шаҳар Халқ таълими бош бошқармаси аттестациясидан муваффақиятли ўтиб, инглиз тилини мукаммал ўргатишга киришди. Бу билан ҳам чекланиб қолмасдан, мактабларда кадрлар етишмаслиги масаласини ҳал қилиш мақсадида 10-синфда ўқиётган энг яхши ўқувчиларни тест синовлари орқали танлаб олиб, ўзларида «муаллимлар олийгоҳи»ни очишди. Мактабни тугатиб улар қуйи синфларга дарс бера бошлашади. Узоқни кўзлаб қилинган бу иш узоғи билан бир-икки йил ичида ўз самарасини бера бошлашига шубҳа йўқ. Шунингдек бу ерда турли хил кечалар, ёзувчи ва шоирлар билан учрашувлар, бошқа қизиқарли тадбирлар ўтказилиб турилади. Ўқувчиларни ўқув дарсликлари билан таъминлаш, уларга кунига икки маҳал иссиқ овқат бериб бориш борасида ҳам мактаб туманда биринчилар қаторида.

Шу каби тарбия ишларини болалар боғчаларида ҳам ўтказиб келмоқдамиз. Биттагина мисол. Яқинда 557-боғчада 6 ёшли болалар учун велопойга ўтказдик. Болаларга хос жўшқинликда ўтган бу митти мусобақада шу боғча тарбияланувчиси Улуғбек Аҳмедов ғолиб чиқиб, мукофотимизга сазовор бўлди.

Албатта ҳозирги ўқув жараёнида юқоридаги барча тарбиявий ишларни амалга оширишда биттагина халқ таълими бўлими ожизлик қилади. Шу боис бу борада бизга ҳам моддий, ҳам ташкилий жиҳатдан туман ҳокимлиги, Авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Тошқишлоқмаш» корхонаси ҳамда туман Ёшлар Иттифоқи қўмиталари яқиндан ёрдам кўрсатиб келишади.

Нарзулла ҲАМРОЕВ
ёзиб олди.

СУРАТЛАРДА: 151-мактаб директори А. Дубицкая «Йил ўқитувчиси» танловида; шу мактабда ўқувчилар компьютерлар сирларидан воқиф бўлишмоқда.

Суратлар муаллифники.

Дунё пайдо бўлганидан бери инсоният бирлашишга, жипслашишга, умумбашарий муаммоларни ҳамкорликда бартараф қилишга интилиб келади. Бироқ халқларнинг хилма-хиллиги, бир-бирларидан фарқли тиллари ва шевалари муштаракликка гоҳ-гоҳ ғов солиб туради.

Ягона тил яратиш борасида тилшунос олимлар узоқ йиллардан бери бош қотириб келишади. Айни чоғда ҳар бир халқ ўз тили жаҳоннинг муштарак тили бўлишини ҳам орзу қилади. Айниқса, инглизлар, французлар, испанлар, итальянлар фаоллик кўрсатишмоқда.

Тилшунос олимлар ҳалқаро тил — умумий муомала воситаси яратиш устида турли йўналишларда илмий ишлар олиб боришган. «Воляпюк», «Сол-ре сол» каби бир неча лойиҳалар жаҳон оммасига таклиф этилган. Аммо бу лойиҳалар ҳаёт синовларига дош беролмай, эътиборсиз қолган.

1887 йилга келиб эса эсперанто тили вужудга келди.

Бу тил — асли касби кўз касалликлари табиби «доктор Эсперанто» номи билан машҳур бўлган пан Людвиг Заменгоф муаллифлигида яратилиб, асосан лотин алифбосига таянган. «Халқаро тил» номи билан тилшунос олимлар ҳукмига ҳавола этилган луғат ва қўлланма дунёдаги кўплаб халқларнинг халқаро истеъмолдаги сўзлари, асосан атамаларидан ташкил топган. Олимнинг ягона мақсади имкон қадар тилни соддалаштириб, осон ўзлаштириладиган, тезда тушуниладиган, истеъмол жараёнида муаммолар туғдирмайдиган даражада қулайлик ва афзалликлар яратиш эди («Эсперанто» сўзи эса «умид қилувчи» деган маънони англатади).

Бугунги кунда эсперанто тили ЮНЕСКО томонидан тан олиниб, халқаро воситачи тил сифатида кенг қўлланилмоқда. Бу тилдан Америкадан тортиб, Европа давлатларию Япония, Жанубий Корея, Хитой ва бошқа кўплаб мамлакатларда халқаро муомала воситаси сифатида фойдаланилади. Ҳар йили эсперанто уюшмаси аъзоларининг конгресслари ва конференциялари мунтазам равишда ўтказилиб турилади.

Дунёнинг жуда кўп мамлакатларида эсперанто уюшмалари, жамиятлари, институт ҳамда халқаро эсперанто академиялари мавжуд. Бу тилда 300 дан ошиқ халқаро газета ва журналлар нашр этилади. Телевидение ва радиода махсус эсперанто тилида турли кўрсатув ва эшиттиришлар тайёрланмоқда. Савдога чиқарилаётган китоб ва китобчаларнинг эса саноғи йўқ. Голландиянинг Роттердам шаҳрида эсперанто уюшмаси мавжуд.

Хайриятки, бундай ажойиб тилни билувчи ҳамюртларимиз ҳам йўқ эмас. Шулардан бири бадиий сўз устаси, қўшиқчи ва муқаллид актёр Ғофур Мирзабоевдир.

— Эсперанто тилини ўрганиб олганим жуда кўп иш бераяпти, — дейди Ғофур Мирзабоев. — Тушимга ҳам кирмаган мамлакатларда бўлдим: Хитой, Жанубий Корея, Япония ҳамда бир қатор Европа мамлакатлари... Роппа-роса 45 кун! Айтсам ишонмайсиз, сиз эсперанто тилини билсангиз бас, истаган давлатга бориб, ўзингизга шерик, эсперанто тилини биладиган одам топа оласиз, ҳатто Африкада ҳам. Негаки, ҳар бир мамлакатда эсперанто уюшмалари бор. Бу тилга қизиқиш катта. Яқинда Финляндиянинг Тампере шаҳрида эсперантчиларнинг халқаро 80-конгрессида қатнашдим. Таассуротлар талай. Бутун дунё бўйича 3000 га яқин эсперанточилар иштирок этишди.

— У ерда асосан қандай масалалар кўрилади?

Тил билган — дил билади

«ТУШИМГА ҲАМ КИРМАГАН МАМЛАКАТЛАРДА БЎЛДИМ»

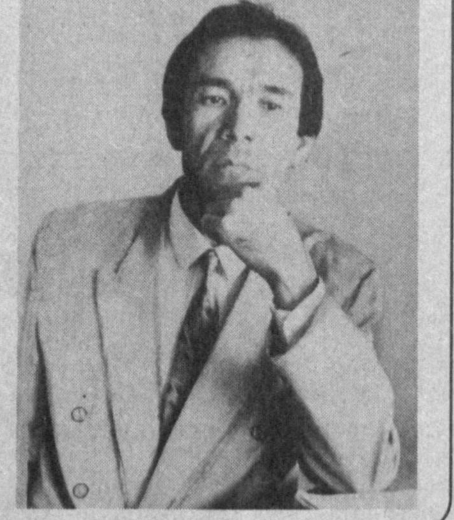

— Эсперанто тилига дахлдор масалалар кўрилади. Унинг ривожи, янги луғат ва қўлланмалар, китоблар, илмий ва адабий асарлар, шунингдек турли театр томошалари, қўшиқлардан тортиб, барча соҳаларга алоқадор масалалар кўрилади. Эсперанто тили ютуқлари билан танишилади. Мен бу сафар оилам билан иштирок этдим. Сабаби, оиламдагилар эсперанто тилини яхши ўзлаштириб олишган (Ўзим ҳам жуда қисқа муддатда ўрганиб олганман). Умуман бу тилни ўрганиш қийин эмас. Жудаям осон. Фақат қунт ва ҳафсала керак, холос. Биласизми, мен шу тил баҳонасида ўзимга ҳали яхши таниш бўлмаган ўзбекча сўзларни ҳам билиб олдим. Дарвоқе, бу тилни ўрганиш, ўз тилидан воз кечиш, дегани эмас. Аксинча, эсперанто тилини бойитиб бориш зарур. Токиодаги эсперанто институти кутубхонасида Алишер Навоий, Ҳофиз Шерозий, Умар Ҳайём асарларини эсперанто таржимасида кўриб, ҳайратдан ёқа ушладим. Билсам, бу китобларни инглиз, немис ва итальян шоирлари эсперанто тилига шеърият, ғазалиётнинг барча қонун-қоидаларига қатъий риоя қилиб, мазмунларини тўла сақланган ҳолда таржима қилишган. Шундай бўлса-да, уни бирор ўзбек шоири таржима қилса чакки бўлмасди.

Мени асосан чет элга чақиришганда беҳад хурсанд бўлиб кетаман: Эсперанто тилига ағдарилган қўшиқларим, ўзим куй басталаб ижро этган қўшиқларим ҳамда ҳажвий чиқишларимни чет эллик эсперанточи дўстларим ҳамиша қарсаклар, олқишлар билан қарши олишади. Баъзан ўзаро савол-жавоблар ўтказамиз. Мен ўз навбатида уларнинг Ўзбекистон тўғрисидаги тасаввурларини бойитишга ҳаракат қиламан, Республикамиздаги юритилаётган оқилона сиёсат ҳақидаку мароқ билан тушунтираман. Шундан бери улар мени ҳар учратганларида Ўзбекистон тўғрисида қайта-қайта сўрашади. Яна уларни ҳамма учун янгилик бўлган мустақил ўзбек халқининг ҳаёти ва турмуши қизиқтиради. Айниқса, урф-одатларимиз, анъаналаримизга қизиқиш катта. Санъат шинавандалари эса беҳисоб.

— Санъатингизни муносиб баҳолашган бўлишса керак?!

— Ҳа, қўшиқларим билан мени таклиф этган мамлакат халқларини ҳам хушнуд қилдим. Эстониянинг Тарту шаҳрида ўтказилган Болтиқбўйи эсперанто кунлари кўрик-танловида ҳам қўшиқчилик, ҳам бадиий сўз ижроси учун биринчи ўринни олишга муяссар бўлдим. Медаль ва диплом билан тақдирлашди. Вильнюсда ўтказилган «Муза—91» танловида ҳам шундай натижаларга эришгандим.

— Оилангиздагилар ҳам санъат шинавандаларими?

— Болаларнинг онаси Майрамби, ўғлим Умид, қизларим Моҳичеҳра, Марҳабо ҳам тил билганликлари ҳамда санъатдан яхшигина бохабар бўлганликлари учун ҳам чет эл сафарларида мен билан бирга бўлишди. Ҳозир янги-янги қўшиқлар устида ишлаяпман.

— Келажакда қандай режаларни амалга оширмоқчисиз?

— Шу кунгача эсперанто тилида битта луғат тузганман. Нашрга тайёрлаяпман. Ўзбек халқ мақоллари, латифалари ва эртаклари таржимаси устида ҳам ишлаяпман. Бундан ташқари насиб қилса, «Ўтган кунлар», «Темур тузуклари» ҳамда шу каби нодир асарларни эсперанто тилига таржима қилмоқчиман. Шунингдек, янги эсперанто қўшиқлари яратиш ҳаракатидаман...

Дарвоқе, эсперанто тили республикамизда ҳам ўрганилмоқда. Тошкентда эсперанточилар талайгина. Самарқандда халқаро тинчлик ва бирдамлик музейи мавжуд. Ушбу музейни Самарқанд эсперанто клуби аъзолари ташкил этишган, Тошкентда халқаро эсперанточилар уюшмаси аъзоси, тил бўйича йирик мутахассис Евгений Перевертайло Сергели ҳамда Чилонзор туманларидаги ўрта мактабларда синов тариқасида дарс-машғулотлар ўтказади. Шундай заҳматкашлар кўпайса, республикамизда ҳам эсперанто тилига эътибор кучайиб, юртимизнинг халқаро алоқалари янада мустаҳкамланиб, республикамиз ютуқлари бутун дунёга тарқалиши тезлашади.

Зоир ЗИЁ.

Халқаро муҳандислик академиясининг мухбир аъзоси, техника фанлари доктори, профессор Муборак Тешабоева ишининг кўплигига қарамай, болалар учун доимо вақт топа олади. Мана икки йилдирки, республика ўқувчилар саройида «Сунъий тафаккур» тўгарагини бошқариб келмоқда.

СУРАТДА: Муборак Тешабоева ўқувчилар даврасида.

Равиль Альбеков олган сурат.

Ножўя иш — келтирар ташвиш

ХАЛТАДАГИ ДОЛЛАР

Феруза мавзесидаги акушерлик ва гинекология институтининг остонасига кунига қанча-дан-қанча одам келмайди дейсиз. Бировлар севинган, бировлар сал ғамгин. Қибрай туманилик Зуҳра опа ҳам қувончидан боши айланиб нима иш қилиб қўйганлигини ўзи ҳам билмай қолди. Ахир ҳар ким ҳам қувонади-да. Невара кўрган бўлса. Опа неварасини туғруқхонадан олиш билан овора бўлиб қора чарм сумкасини олишни унутибди. Қора сумканинг ўзи бўлса кошкийди. Ичида 2 минг АҚШ доллари, 1225 сўм пул ҳам бор эди-да.

Фурсатдан фойдаланиб биз ҳамшаҳарларимизга мурожаат қилардик. Қимматбаҳо буюм ва молларингизни асло бегона жойда қолдирманг. Эътиборсизлик сизга ташвиш келтиради, холос.

ЗЎРАВОННИНГ ТАНОБИ ТОРТИЛДИ

15 ноябрь куни номаълум кимса зўравонлик билан «Икарус» русумли автобус ичига кириб, ҳайдовчини пичоқ билан қўрқитиб 24 жуфт пойабзал ўғирлаб кетишга уринади. Қирғизистон Республикаси, Мерке шаҳридан келган сотувчининг жонига ички ишлар ходимлари оро киришди. Талончи, ҳеч қаерда ишламайдиган Фарғона вилояти, Сўх туманидан келган А. Ҳайдар бўлиб чиқди. Куппа-кундузи талончилик билан шуғулланиб кун кечиришни ният қилган бу йигитнинг фаолиятига шу билан нуқта қўйилди. Энди у барча қилмишлари учун қонунларимизда белгиланган жазони оладиган бўлди.

ҚОТИЛ — ЎЗ УКАСИ

Мирзо Улуғбек туманидаги кўп қаватли уйлардан бирида улфатчилик қилиб ўтирган икки кишининг ўзаро баҳси пичоқлашувга ўтиб кетади. Кайф устида ҳалигина бир-бирига билдирилган яхши тилаклар ўрнини энди қуракда турмайдиган ҳар хил ҳақоратомуз сўзлар эгаллади. Қанийди жанжал шу тариқа яхшилик билан тугаса. Баланд бўйли сариқ киши ҳамшишасига пичоқ урди. Пичоқ еган улфат эса қуладию оламдан ўтди.

Ички ишлар ходимлари қотилнинг ким эканлигини аниқлашди. У ҳеч қаерда ишламайдиган 34 ёшли Андрей бўлиб чиқди. Андрей бегонага пичоқ урмаганди. У ўз жигаргўшаси Сергейни мастлик устида ўлдириб қўйди. Оқ арақнинг қора қилмиши деб шуни айтишса керак-да.

ҲАМШАҲРИНИ ҚАҚШАТГАН НОИНСОФ

Наманган вилояти, Янгиқўрғон туманилик Р. Рашид ғирт бекорчи. Бирон жойда ишламайди. Наманганда яшаш жонига тегиб кетганидан кейин Тошкентга келиб «ишламоқчи» бўлган экан. Ҳозир шаҳримизда ким кўп, ўзга юртлардан келиб ул-бул сотаётган деҳқонлар кўп. Рашид ҳамшаҳарлари билан яхшилаб танишиб олди. Шу ерда ўқиб юрган талаба сифатида ўзини таништирди. Ул-бул ишларни қилиб деҳқонларга ёрдамлашиб ҳам юрди. Бечора деҳқонлар унинг қора ниятли шахс эканлигини қайдан ҳам билишсин?

Рашид бир кун ўз ҳамюрти М. Тожибойнинг олдига чиқиб унга жисмоний куч ишлатиш йўли билан ҳамёнидаги 4100 сўм пулини тортиб олади. Сўнг яширинишга уринади. Бироқ ички ишлар ходимлари талончини тутиб олишди.

ЖАБРЛАНГАН БОЛА

Ҳозир шаҳримизнинг қайси бурчагига борманг ит етаклаган хонимларни, шу нарсани ўзига эп билган тоғни урса толқон қиладиган айрим эрларни учратасиз.

Ит шаҳарда боқилмасин демоқчи эмасмиз. Боқишсин, лекин уни уйдан чиқармасдан боқишса кўнгилдаги иш бўлмасмикин? Кўп қаватли уйларда ит боққанларига нима дейсиз?

Яқинда Мирзо Улуғбек туманидаги Достоевский кўчасида Н. Элла хонимга қарашли «Жек» лақабли ит Тошкент вилояти санитария-эпидемиология станциясида ишловчи Г. Марҳабонинг 7 яшар ўғли Лутфуллони қопиб олади. Жароҳатланган бола зудлик билан 14-шаҳар болалар касалхонасига тиббий ёрдам кўрсатиш учун ёткизилди.

Мирза АБДУЛЛАЕВ,

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг ходими.

ОЛИЖАНОБ МАҚСАДЛАР

«Халқ бирлиги» Сергели туман таъсис конференцияси бўлиб ўтди. Уни Сергели туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Рауф Қурбонов очди.

Конференцияда «Халқ бирлиги» ҳаракати туман кенгашини тузиш гуруҳи раиси, туман ҳокими ўринбосари, назорат инспекцияси раҳбари Шавкат Бобожонов сўзга чиқиб, «Халқ бирлиги» ҳаракатининг олижаноб мақсадлари, унинг Низоми, дастури ва вазифалари билан анжуман қатнашчиларини таништирди.

Анжуманда туман ҳокими ўринбосари Феруза Юсупова, ЎзХДП туман кенгаши масъул ходими Саидзода Муҳсимов, Навоий маҳалласи оқсоқоли Зикир Назиров ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Шу куни «Халқ бирлиги» ҳаракати туман кенгашининг ташкилий мажлиси бўлиб ўтди. Унда Ҳаракат туман кенгашининг раиси этиб Шавкат Бобожонов, Саидзода Муҳсимов эса ҳамраис этиб сайландилар.

ФАЙЗЛИ ТАДБИР

Миробод туманидаги Муқимий номли 154-мактабда мароқли тадбирлар ўтказиш анъанага айланиб қолган. Куни кеча бу ерда «Марказий Осиё — умумий уйимиз» мавзуида кеча бўлиб ўтди. Кечага Олтинкўл ва Сарикўл маҳалласида яшовчи ишда меҳнатсевар, оилада лобар, жамоат ишларида фаол аёллар таклиф этилди.

Байрамона безатилган мактаб залига кўз югуртирсангиз дилингиз қувнайди. Зал деворларига ҳар бир синф ўқувчиларининг республикамиз мустақиллигига атаб чиқарилган деворий газеталари осилган. «Шу азиз Ватан барчамизники», «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат», «Марказий Осиё — маданият бешиги» каби мустақил беш давлат ҳаётига оид суратли деворий газеталар барчанинг диққатини тортди.

Кеча ўқувчиларнинг Ўзбекистон давлат мадҳиясини ижро этишлари билан бошланди. Кечани мактаб директори ўринбосари Маҳсума Зокирова олиб борди. Мактаб тарих ўқитувчиси Ўктамжон Тожибоевнинг сўзини барча диққат билан тинглади.

Олтинкўл маҳалла хотин-қизлар кенгаши раиси Нурихон ая Азимова шу кунларда маҳалла аёлларининг фаолиятлари, уларнинг мустақил давлатимиз ҳаётидаги муносиб улушлари ҳақида тўлқинланиб гапирди. Сарикўл маҳалласи хотин-қизлар кенгаши раиси, Сарикўл маҳалласи хотин-қизлар кенгаши раиси, «Соҳибқирон юрган йўллар бўйлаб» деб номланган экспедиция қатнашчиси Ҳурсаной Авазованинг улуғ бобомиз Амир Темур туғилган юрт ҳақидаги қизиқарли ҳикояси ҳаммани ҳаяжонлантирди.

Кечада иштирок этган туман ҳокими муовини, хотин-қизлар кенгаши раиси Моҳира Раҳимбердиева, туман халқ таълими бўлими мутахассиси Маҳмуда Турсуновалар ҳам сўзга чиқишди.

Мактаб бадиий ҳаваскорлик тўгараги аъзолари кечага алоҳида файз бағишладилар.

Шарифа ИЛЁСОВА.

Бош муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КОРХОНА, ТАШКИЛОТ ВА МУАССАСАЛАРНИНГ БОШЛИҚЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ
1995 ЙИЛ 1 НОЯБРДАН БОШЛАБ

Акцепт тўловлар орқали пул ўтказиш тартибини ўзгартирганлиги муносабати билан почта орқали янги тартибда, яъни тўланган пул банкдаги ҳисобга келиб тушгандан кейин пул жўматларини (нафақа, алимент ва ёрдам пули) қабул қилувчи алоқа бўлимлари (ОС), уларнинг манзили ва банкдаги ҳисоб рақамларини эълон қилади:

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР:

МИРЗО УЛУҒБЕК ВА ЮНУСОБОД туманлари бўйича: 52-алоқа бўлими, Оққўрғон (Новомосковская) кўчаси, 31 «а», телефон 34-83-07, АТСКБнинг Мирзо Улуғбек бўлими, ҳисоб рақами 000673902, МФО 172612313.

СОБИР РАҲИМОВ ва ШАЙХОНТОҲУР туманлари бўйича: 21 — алоқа бўлими, Охунбобоев майдони-1, телефон 42-59-89, АТСКБнинг С. Раҳимов бўлими, ҳисоб рақами 000673701, МФО 172611309.

ЧИЛОНЗОР, А. ИКРОМОВ, ЯККАСАРОЙ туманлари бўйича: 115-алоқа бўлими, Чилонзор даҳаси (Савдо маркази), телефон 77-22-51, АТСКБнинг Чилонзор бўлими, ҳисоб рақами 000373301, МФО 172631303.

СИРҒАЛИ, ҲАМЗА, МИРОБОД, БЕКТЕМИР туманлари бўйича 167-алоқа бўлими, Стародубцев кўчаси (Транспорт институти), 204-уй, телефон 54-47-82, АТСКБнинг Қорасув бўлими, ҳисоб рақами 000673701, МФО 172624321.

ПОЧТАМТ, А. Тўқай кўчаси, 7 (Олой бозори), операция зали, 3-ойна, телефонлар: 33-13-14, 33-20-49 АТСКБнинг М. Улуғбек бўлими, ҳисоб рақами 000673601, МФО 172612313.

Почта орқали жўнатиладиган алимент, нафақа ва ёрдам пулларининг миқдори рўйхат (реестр) 103-формага асосан белгиланиб, банкдан юқорида кўрсатилган ҳисоб рақамларига ўтказилади, пул почта тармоғининг банкдаги ҳисоб рақамига келиб тушгач, туман почта тармоғидан топшириқ (поручение) нусхасига бухгалтерия ходими тасдиқ белгиси қўйиб беради ва пул жўнатмалари кўрсатилган алоқа бўлимларига топширилади.

Маълумотлар учун телефонлар:
33-20-49, 33-42-02.
«ТОШКЕНТ ПОЧТАСИ» ДАВЛАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

«ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЦИРКИ» РЕСПУБЛИКА БИРЛАШМАСИ ТОШКЕНБОЙ ЭГАМБЕРДИЕВ НОМИДАГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Хадра майдони)

БОЛАЛАР СИЗЛАР УЧУН!
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ ТАЪТИЛ КУНЛАРИДА - 1995 ЙИЛ 23 ДЕКАБРЬ - 1996 ЙИЛ 14 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ

«ЦИРКДА АРЧА»

ҚАТНАШАДИЛАР:
Қорбобо, Қорқиз, эртак қаҳрамонлари, цирк санъатининг барча жанрлари вакиллари ва ўргатилган ҳайвонлар.

ТОМОШАЛАР:
23-28 декабрь кунлари соат 12.00, 14.00, 16.00 да;
30 декабрь соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 да;
31 декабрь соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 да;
1-7 январь кунлари соат 16.00, 18.00 да;
8-14 январь кунлари соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 18.00 гача ишлайди.

Маълумот учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-89, 44-29-04.

Олдиндан чипта сотиш ташкил этилган. Чипталар нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан сотилади.

Яккасарой туманидаги **«ПАНОРАМА»** фирмаси масъулияти чекланган жамияти
ТУГАТИЛАДИ
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида 53-92-84 рақамли телефон бўйича қабул қилинади.

Собир Раҳимов туман солиқ инспекцияси томонидан Баҳром Баҳодирович Зияев номига берилган йўқолган 009431 рақамли
ПАТЕНТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Миробод тумани 1-катталар шифохонаси жамоаси шифокор Гулнора Раҳмонбековна Нурмуҳамедовага отаси **Раҳмонбек РАҲИМБЕКОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар Миробод тумани 1-катталар шифохонаси жамоаси хўжалик мудираси Вазира Раҳимовна Алиевага отаси **Раҳимбой ҚОСИМОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича ~ 33-81-42

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почтамти бўлимига 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи ~ 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.